

MINISTERSTWO ROZWOJU,  
PRACY I TECHNOLOGII

DEPARTAMENT RYNKU PRACY



# WSPIERANIE PRZEZ URZĘDY PRACY ROZWOJU ZASOBÓW LUDZKICH ŚRODKAMI FUNDUSZU PRACY

DANE STATYSTYCZNE  
2015-2019

Opracowano w Wydziale Kształcenia Ustawicznego  
Departamentu Rynku Pracy  
Ministerstwa Rozwoju, Pracy i Technologii

© Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii,  
Warszawa 2020

Wydawca:  
Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej  
ul. Nowogrodzka 1/3/5, 00-513 Warszawa

Łamanie i druk: ZWP MRPiPS. Zam. 325/20.

*W publikacji zaprezentowano wyniki działalności powiatowych urzędów pracy w latach 2015–2019 (a w niektórych przypadkach także od 2010 r.) w zakresie organizowania szkoleń, staży i innych form wsparcia podnoszenia kwalifikacji oraz wdrażania Krajowego Funduszu Szkoleniowego. Obliczeń dokonano na podstawie Sprawozdania MRPiPS-01 O rynku pracy; głównie Załącznika 4 i 6 oraz MRPiPS-02 O przychodach i wydatkach z Funduszu Pracy.*

*Publikacja jest adresowana do osób i instytucji zainteresowanych działaniami publicznych służb zatrudnienia w zakresie wspierania podnoszenia kwalifikacji.*

## SPIS TREŚCI

1. Regulacje prawne .....	2
2. Środki Funduszu Pracy przeznaczane na szkolenia, staże i przygotowanie zawodowe dorosłych .....	12
3. Uczestnictwo w szkoleniach organizowanych przez urzędy pracy .....	16
4. Struktura przeszkolonych bezrobotnych .....	18
5. Udział osób przeszkolonych w wybranych grupach klientów urzędów pracy .....	21
6. Kierunki i skuteczność zatrudnienia po szkoleniu .....	25
7. Instytucje szkoleniowe realizujące szkolenia dla bezrobotnych i poszukujących pracy .....	30
8. Uczestnictwo w stażach i przygotowaniu zawodowym dorosłych .....	32
9. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy .....	38
10. Uczestnictwo w studiach podyplomowych, egzaminach, wykorzystanie pożyczek szkoleniowych .....	40
11. Wykorzystanie Krajowego Funduszu Szkoleniowego (KFS) ...	41
12. Podsumowanie .....	47

## USŁUGI SZKOLENIOWE

### **Rodzaje pomocy**

Urząd pracy, o ile nie dysponuje ofertą odpowiedniej pracy, może pomóc lepiej dostosować kompetencje klienta do potrzeb pracodawców, oferując tzw. podstawowe usługi szkoleniowe:

- skierowanie na szkolenie w formie kursowej;
- skierowanie na szkolenie z wykorzystaniem bonu szkoleniowego;
- skierowanie na szkolenie na podstawie trójstronnej umowy szkoleniowej;
- finansowanie studiów podyplomowych;
- udzielanie pożyczek na sfinansowanie kosztów szkolenia;
- finansowanie kosztów egzaminów lub uzyskania licencji.

### **Podstawa prawna**

- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o *promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*, art. 40–43 (Dz.U. z 2020 r. poz. 1409);
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 r. *w sprawie szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy* (Dz.U., poz. 667).

### **Osoby uprawnione do uzyskania pomocy**

Sfinansowanie ze środków Funduszu Pracy szkoleń, w tym z wykorzystaniem bonu szkoleniowego lub w ramach trójstronnej umowy szkoleniowej, a także studiów podyplomowych, pożyczek szkoleniowych i egzaminów może otrzymać osoba zarejestrowana w powiatowym urzędzie pracy, po ujęciu tego rodzaju wsparcia w Indywidualnym Planie Działania (IPD). O sfinansowanie szkolenia lub wsparcia w innej formie doskonalenia zawodowego może ubiegać się osoba:

- 1) bezrobotna (do 30 r.ż. w przypadku szkolenia w ramach bonu szkoleniowego);
- 2) poszukująca pracy i spełniająca jedno z kryteriów:
  - jest w okresie wypowiedzenia stosunku pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy;
  - jest zatrudniona u pracodawcy, wobec którego ogłoszono upadłość lub który jest w stanie likwidacji, z wyłączeniem likwidacji w celu prywatyzacji;
  - otrzymuje świadczenie socjalne przysługujące na urlopie górniczym lub górniczy zasiłek socjalny;
  - uczestniczy w zajęciach centrum integracji społecznej lub indywidualnym programie integracji, o którym mowa w przepisach o pomocy społecznej;
  - jest żołnierzem rezerwy;
  - pobiera rentę szkoleniową;
  - pobiera świadczenie szkoleniowe, które jest przyznawane przez pracodawcę na wniosek pracownika i przysługuje po rozwiązaniu stosunku pracy lub stosunku służbowego na czas udziału pracownika w szkoleniach, w okresie nie dłuższym niż 6 miesięcy;
  - podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników w pełnym zakresie na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników

jako domownik lub małżonek rolnika, jeśli zamierza podjąć zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub działalność gospodarczą poza rolnictwem;

- jest cudzoziemcem spełniającym warunki określone w ustawie;
- 3) ma 45 lat lub powyżej i jest pracownikiem lub osobą wykonującą inną pracę zarobkową lub działalność gospodarczą.

## **1. SZKOLENIA**

### ***Zakres pomocy***

Szkolenia to pozaszkolne zajęcia mające na celu uzyskanie, uzupełnienie lub doskonalenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych lub ogólnych, potrzebnych do wykonywania pracy, w tym umiejętności poszukiwania zatrudnienia. Mają one zwiększyć szansę uczestnika na podjęcie lub utrzymanie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej.

Szkolenie finansowane ze środków Funduszu Pracy odbywa się w formie kursu, realizowanego według planu nauczania obejmującego przeciętnie nie mniej niż 25 godzin zegarowych w tygodniu. Osoba skierowana przez powiatowy urząd pracy może wziąć udział w szkoleniu:

- grupowym kontraktowanym przez urząd pracy zgodnie z potrzebami rynku pracy;
- indywidualnym, wskazanym przez siebie, jeżeli uzasadni jego celowość; w danym roku z Funduszu Pracy można opłacić koszt tego szkolenia do wysokości 3-krotności przeciętnego wynagrodzenia;
- na podstawie bonu szkoleniowego; bon może otrzymać bezrobotny do 30 r.ż; w ramach bonu szkoleniowego starosta finansuje do wysokości 100% przeciętnego wynagrodzenia koszty wybranego przez bezrobotnego szkolenia/szkoleń, badań lekarskich lub psychologicznych oraz – w formie ryczału – przejazdu i zakwaterowania;
- w ramach trójstronnych umów szkoleniowych zawieranych przez starostę z pracodawcą i instytucją szkoleniową; w umowie pracodawca zobowiązuje się zatrudnić bezrobotnego po odbytym szkoleniu na okres 6 miesięcy, a instytucja szkoleniowa dostosowuje program kształcenia do potrzeb pracodawcy. Pomoc dla pracodawcy jest udzielana na zasadach pomocy *de minimis*.

Szkolenie może trwać do 6 miesięcy, a w sytuacjach uzasadnionych programem szkolenia w danym zawodzie – nie dłużej niż 12 miesięcy. W przypadku osób bez kwalifikacji zawodowych szkolenie może trwać do 12 miesięcy, a w sytuacjach uzasadnionych programem szkolenia w danym zawodzie – nie dłużej niż 24 miesiące.

Bezrobotnemu uczestnikowi szkolenia przysługuje stypendium szkoleniowe, finansowane z Funduszu Pracy. Wynosi ono 120% kwoty zasiłku dla bezrobotnych miesięcznie, pod warunkiem, że liczba godzin szkolenia obejmuje co najmniej 150 godzin miesięcznie; w przypadku niższego wymiaru godzin szkolenia wysokość stypendium ustalana jest proporcjonalnie, z tym że stypendium nie może być niższe niż 20% zasiłku dla bezrobotnych.

Bezrobotnemu uprawnionemu w tym samym okresie do stypendium oraz zasiłku przysługuje prawo wyboru świadczenia.

Osoba, która z własnej winy nie ukończy szkolenia, zobowiązana jest do zwrotu kosztów szkolenia oraz zostaje pozbawiona statusu osoby bezrobotnej, chyba że nie ukończyła szkolenia z powodu podjęcia zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej.

Bezrobotnemu, który w trakcie szkolenia podjął zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub działalność gospodarczą przysługuje stypendium w wysokości 20% kwoty zasiłku dla osób bezrobotnych, niezależnie od wymiaru godzin szkolenia. Wypłacane jest ono od dnia podjęcia zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej do dnia zakończenia szkolenia. Stypendium nie przysługuje bezrobotnemu, jeżeli w okresie odbywania szkolenia przysługuje mu z tego tytułu inne stypendium, dieta lub innego rodzaju świadczenie pieniężne w wysokości równej lub wyższej niż stypendium finansowane z Funduszu Pracy.

Przed zakwalifikowaniem na szkolenie kandydat może zostać skierowany na finansowane przez urząd pracy badania psychologiczne i lekarskie, w celu stwierdzenia braku przeciwwskazań do wykonywania pracy w zawodzie, który uzyska w wyniku szkolenia.

Istnieje również możliwość zwrotu całości lub części kosztów przejazdu na szkolenie, w tym kosztów przejazdu środkami komunikacji miejskiej. Z Funduszu Pracy można również sfinansować zwrot kosztów zakwaterowania i wyżywienia, jeżeli szkolenie odbywa się poza miejscem zamieszkania uczestnika i stosowny zapis został sformułowany w umowie zawartej z instytucją szkoleniową.

Wszystkim uczestnikom szkoleń przysługuje odszkodowanie z tytułu ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków powstałych w związku z odbywaniem szkolenia.

Osoba uczestnicząca w szkoleniu, samotnie wychowująca co najmniej jedno dziecko do 6 r.ż., a w przypadku dziecka niepełnosprawnego – do 18 r.ż., może otrzymać na okres do 6 miesięcy refundację kosztów opieki nad tym dzieckiem w wysokości nie wyższej niż połowa zasiłku dla bezrobotnych (pod warunkiem, że jej przychód nie przekracza minimalnego wynagrodzenia za pracę). Na podobnych zasadach przysługuje refundacja kosztów opieki nad osobą zależną.

## **2. STUDIA PODYPLOMOWE**

### ***Zakres pomocy***

Starosta na wniosek bezrobotnego, uprawnionej osoby poszukującej pracy lub pracownika w wieku 45 lat i więcej, może sfinansować do wysokości 100% koszty studiów podyplomowych należne organizatorowi. Z Funduszu Pracy można opłacić koszt studiów podyplomowych do wysokości 3-krotności przeciętnego wynagrodzenia.

Bezrobotnemu, któremu starosta przyznał sfinansowanie kosztów studiów podyplomowych, za okres uczestnictwa w tych studiach zgodnie z ich programem przysługuje stypendium w wysokości 20% zasiłku.

W przypadku podjęcia przez uczestnika studiów podyplomowych zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej w trak-

cie ich odbywania, nie zawiesza się finansowania tych studiów oraz wypłaty stypendium, do planowanego terminu ich zakończenia. W przypadku przerwania studiów podyplomowych z winy uczestnika, kwota wydatkowana na ich finansowanie podlega zwrotowi.

### **3. POŻYCZKI NA SZKOLENIA**

#### ***Zakres pomocy***

Starosta na wniosek bezrobotnego, uprawnionej osoby poszukującej pracy lub pracownika w wieku 45 lat i więcej może udzielić pożyczki na sfinansowanie kosztów szkolenia, w celu umożliwienia podjęcia lub utrzymania zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej. Pożyczka nie może przekroczyć 4-krotności przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu podpisania umowy.

Udzielona pożyczka jest nieoprocentowana, a okres jej spłaty nie może przekroczyć 18 miesięcy od ustalonego w umowie dnia zakończenia szkolenia.

W przypadku wykorzystania pożyczki na inne cele niż określone w umowie, a także niepodjęcia lub nieukończenia szkolenia, pożyczka podlega bezzwłocznemu zwrotowi w całości, wraz z odsetkami ustawowymi. Od kwoty pożyczki niespłaconej w terminie nalicza się odsetki ustawowe za opóźnienie.

### **4. EGZAMINY I LICENCJE**

#### ***Zakres pomocy***

Starosta na wniosek bezrobotnego, uprawnionej osoby poszukującej pracy lub pracownika w wieku 45 lat i więcej może sfinansować koszty egzaminów umożliwiających uzyskanie świadectw, dyplomów, zaświadczeń, określonych uprawnień zawodowych lub tytułów zawodowych oraz koszty uzyskania licencji niezbędnych do wykonywania danego zawodu. Sfinansowanie z Funduszu Pracy kosztu egzaminu lub uzyskania licencji nie może przekroczyć wysokości przeciętnego wynagrodzenia.

Starosta może również sfinansować z Funduszu Pracy w formie zwrotu, koszty przejazdu na egzamin poniesione przez bezrobotnego.

## **INSTRUMENTY WSPIERAJĄCE PODNOSZENIE KOMPETENCJI**

#### ***Rodzaje pomocy***

Urząd pracy, o ile nie dysponuje ofertą odpowiedniej pracy, może pomóc lepiej dostosować kompetencje lub kwalifikacje klienta do potrzeb pracodawców, oferując bezrobotnym (i wybranym grupom poszukujących pracy) tzw. dodatkowe instrumenty/programy rynku pracy:

1. staż, w tym dla osób do 30 r.ż. z wykorzystaniem bonu stażowego;
2. przygotowanie zawodowe dorosłych;
3. stypendium na kontynuowanie nauki.

## 1. STAŻ

### **Podstawa prawna**

- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o *promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*, art. 53 (Dz.U. z 2020 r. poz. 1409);
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dn. 20 sierpnia 2009 r. w *sprawie szczegółowych warunków odbywania stażu przez bezrobotnych* (Dz.U. 2009, Nr 142, poz. 1160).

### **Osoby uprawnione do uzyskania pomocy**

Do odbycia stażu od dn. 27 maja 2014 r. może zostać skierowana każda osoba bezrobotna zarejestrowana w powiatowym urzędzie pracy (wcześniej ze staży mogły skorzystać jedynie osoby bezrobotne pozostające w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy)<sup>1</sup>.

Bezrobotny może otrzymać skierowanie na staż po ujęciu stażu w Indywidualnym Planie Działania (IPD).

### **Zakres pomocy**

Staż oznacza nabywanie umiejętności praktycznych do wykonywania pracy poprzez realizowanie zadań w miejscu pracy, bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą. Staż odbywa się na podstawie umowy zawartej pomiędzy starostą a pracodawcą, według określonego programu.

Starosta może skierować bezrobotnego do odbycia stażu przez okres 6 miesięcy. Młodzi bezrobotni do 30 r.ż. mogą otrzymać skierowanie na staż przez okres 12 miesięcy.

Bezrobotny do 30 r.ż. może realizować staż także na podstawie otrzymanego bonu stażowego; wówczas sam wybiera pracodawcę, który przyjmie go na 6-miesięczny staż, a po tym okresie zobowiązuje się zatrudnić go na kolejne 6 miesięcy. Bon stanowi gwarancję skierowania na staż i sfinansowania stypendium, ponadto starosta finansuje: koszty przejazdu (w formie ryczałtu) oraz koszty niezbędnych badań lekarskich lub psychologicznych. Pracodawcy, który zatrudni bezrobotnego przez deklarowany okres 6 miesięcy, starosta wypłaca premię w wysokości 1 500 zł. Premia stanowi pomoc udzielaną zgodnie z warunkami dopuszczalności pomocy *de minimis*.

Stażysta świadczy pracę w pełnym wymiarze czasu pracy zgodnie z programem stażu. Przysługuje mu w tym okresie stypendium w wysokości 120% zasiłku dla bezrobotnych. Stażysta może także ubiegać się o zwrot kosztów dojazdu i niezbędnych badań lekarskich lub psychologicznych, ew. zakwaterowania (o ile spełnia dodatkowe kryteria).

Czas pracy bezrobotnego odbywającego staż nie może przekraczać 8 godzin na dobę i 40 godzin tygodniowo, a bezrobotnego będącego oso-

<sup>1</sup> Do dn. 27 maja 2014 r. mogła zostać skierowana, zarejestrowana w powiatowym urzędzie pracy osoba bezrobotna: do 25 r.ż. lub do 27 r.ż. będąca absolwentem szkoły wyższej; bezrobotna długotrwale albo po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego, albo kobieta, która nie podjęła zatrudnienia po urodzeniu dziecka; powyżej 50 r.ż.; bez kwalifikacji zawodowych; bez doświadczenia zawodowego lub bez wykształcenia średniego; samotnie wychowująca co najmniej jedno dziecko do 18 r.ż.; która po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęła zatrudnienia; niepełnosprawna.



bą niepełnosprawną ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności – 7 godzin na dobę i 35 godzin tygodniowo. Bezrobotny nie może odbywać stażu w niedziele i święta, w systemie pracy zmianowej, w godzinach nadliczbowych i w dni ustawowo wolne od pracy.

Na wniosek bezrobotnego odbywającego staż organizator jest obowiązany do udzielenia dni wolnych w wymiarze 2 dni za każde 30 dni kalendarzowych odbywania stażu. Za dni wolne przysługuje stypendium. Za ostatni miesiąc odbywania stażu organizator jest obowiązany udzielić dni wolnych przed upływem terminu zakończenia stażu.

Do pracodawcy można skierować nie więcej stażystów niż zatrudnia on pracowników w dniu składania wniosku (w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy). U organizatora stażu, który nie jest pracodawcą, staż może odbywać jednocześnie jeden bezrobotny. Przyjmujący na staż wyznacza opiekuna stażysty, który udziela bezrobotnemu wskazówek i pomocy w wypełnianiu powierzonych zadań. Bezrobotny sporządza sprawozdanie z przebiegu stażu zawierające informacje o wykonywanych zadaniach oraz uzyskanych kwalifikacjach lub umiejętnościach zawodowych. Nadzór nad odbywaniem stażu sprawuje powiatowy urząd pracy.

Po zakończeniu stażu bezrobotny otrzymuje:

- 1) kopię programu stażu;
- 2) swoje sprawozdanie i opinię organizatora stażu, z informacją o wykonywanych zadaniach i zdobytych umiejętnościach;
- 3) zaświadczenie o odbyciu stażu wystawione przez starostę.

Bez konsekwencji dla stażysty staż może zostać przerwany, jeśli uczestnik podejmie zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub działalność gospodarczą. Ponadto, na wniosek bezrobotnego, powiatowy urząd pracy może rozwiązać z organizatorem umowę o odbycie stażu, jeśli warunki umowy nie są przestrzegane.

## **2. PRZYGOTOWANIE ZAWODOWE DOROSŁYCH**

### ***Podstawa prawna***

- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*, art. 53a-m, art. 61a (Dz.U. z 2020 r. poz. 1409);
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 kwietnia 2009 r. *w sprawie przygotowania zawodowego dorosłych* (Dz.U. 2014, poz. 497).

### ***Osoby uprawnione do uzyskania pomocy***

Do odbycia przygotowania zawodowego dorosłych może zostać skierowana osoba, która jest zarejestrowana w powiatowym urzędzie pracy, po ujęciu tej formy aktywizacji w Indywidualnym Planie Działania (IPD). O skierowanie może ubiegać się osoba bezrobotna lub uprawniona osoba poszukująca pracy, niepozostająca w zatrudnieniu.

### ***Zakres pomocy***

Celem przygotowania zawodowego dorosłych jest uzyskanie przez osoby uprawnione kwalifikacji lub umiejętności zawodowych, potwierdzonych odpowiednimi dokumentami.

Przygotowanie zawodowe dorosłych realizowane jest na podstawie umowy, zawieranej między:

- starostą a pracodawcą lub
- starostą, pracodawcą i instytucją szkoleniową posiadającą wpis do rejestru instytucji szkoleniowych (który prowadzony jest przez właściwy wojewódzki urząd pracy).

Przygotowanie zawodowe dorosłych realizowane jest według programu, który ma na celu kształtowanie umiejętności praktycznych (80% czasu programu) oraz zdobywanie wiedzy teoretycznej, niezbędnej do wykonywania zadań zawodowych. Program przygotowuje pracodawca lub instytucja szkoleniowa we współpracy z pracodawcą. Zajęcia nie mogą przekraczać 8 godzin zegarowych dziennie i 40 godzin zegarowych tygodniowo. Część poświęconą teorii może realizować sam pracodawca, może też udzielić uczestnikowi programu czasu wolnego na dokończenie się w instytucji szkoleniowej. W przypadku gdy pracodawca nie może zapewnić warunków do zrealizowania w pełni programu praktycznej nauki zawodu dorosłych, możliwe jest realizowanie części tego programu przez wskazane przez starostę placówki oświatowe, w wymiarze nie przekraczającym 20% czasu programu. Na czas realizacji programu pracodawca wyznacza opiekuna uczestnika.

Bezrobotnemu uczestnikowi przygotowania zawodowego dorosłych przysługuje stypendium w wysokości 120% kwoty zasiłku dla bezrobotnych miesięcznie.

Przygotowanie zawodowe dorosłych realizowane jest w dwóch formach:

- 1) praktyczna nauka zawodu dorosłych, która trwa od 6 do 12 miesięcy<sup>2</sup>, jej program uwzględnia wymagania podstawy programowej kształcenia w zawodzie lub wymagania będące podstawą egzaminu czeladniczego, kończy się egzaminem potwierdzającym kwalifikacje zawodowe lub egzaminem czeladniczym, zaś opiekun praktycznej nauki zawodu dorosłych musi posiadać kwalifikacje instruktora praktycznej nauki zawodu;
- 2) przyuczenie do pracy dorosłych, które trwa od 3 do 6 miesięcy, jego program uwzględnia wymagania pracodawcy lub standardy kwalifikacji/ kompetencji zawodowych dostępne w bazach danych prowadzonych przez ministra właściwego do spraw pracy oraz może uwzględniać wymagania podstawy programowej kształcenia w zawodzie lub wymagania będące podstawą egzaminu czeladniczego; pozwala opanować część umiejętności wymaganych w zawodzie i kończy się egzaminem sprawdzającym, przeprowadzonym przez instytucję szkoleniową lub egzaminem potwierdzającym określoną kwalifikację w zawodzie, zaś opiekun przyuczenia do pracy dorosłych musi posiadać co najmniej: wykształcenie średnie, 3-letni staż pracy w nauczanym zawodzie oraz roczne doświadczenie w sprawowaniu funkcji kierownika/opiekuna.

<sup>2</sup> Do dn. 27 maja 2014 r. okres ten wynosił 12–18 miesięcy.

Uczestnik przygotowania zawodowego dorosłych, który z własnej winy przerwał program lub nie przystąpił do egzaminu, na jego zakończenie jest obowiązany do zwrotu kosztów poniesionych przez urząd pracy z Funduszu Pracy. Wyjątek stanowi sytuacja, gdy powodem przerwania programu lub nieprzystąpienia do egzaminu było podjęcie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej.

Starosta refunduje pracodawcy, z którym zawarł umowę w sprawie przygotowania zawodowego dorosłych, wydatki poniesione na uczestnika, w szczególności na materiały i surowce, eksploatację maszyn i urządzeń, odzież roboczą, posiłki regeneracyjne i inne środki, w wymiarze 2% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za każdy pełny miesiąc realizacji programu.

Pracodawcy przysługuje jednorazowa premia po zakończeniu przygotowania zawodowego dorosłych, jeżeli skierowany przez starostę uczestnik ukończył program i zdał odpowiedni egzamin. Premia przyznawana jest w wysokości 400 zł za każdy pełny miesiąc programu przygotowania zawodowego dorosłych, zrealizowanego dla każdego skierowanego uczestnika. Premia nie przysługuje pracodawcy, z którym umowa w sprawie realizacji przygotowania zawodowego dorosłych została rozwiązana z winy pracodawcy.

Refundacja pracodawcy wydatków poniesionych na uczestnika przygotowania zawodowego dorosłych oraz premia są przyznawane na zasadach pomocy *de minimis*.

### **3. STYPENDIUM NA KONTYNUOWANIE NAUKI**

#### ***Podstawa prawna***

- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o *promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*, art. 55 (Dz.U. z 2020 r. poz. 1409);

#### ***Osoby uprawnione do uzyskania pomocy***

Stypendium z tytułu podjęcia dalszej nauki przysługuje bezrobotnemu po ujęciu tej formy pomocy w Indywidualnym Planie Działań (IPD). O stypendium może ubiegać się bezrobotny, który spełnia łącznie kryteria:

- 1) jest bez kwalifikacji zawodowych;
- 2) w okresie 12 miesięcy od dnia zarejestrowania w powiatowym urzędzie pracy podjął dalszą naukę:
  - w szkole ponadgimnazjalnej dla dorosłych, publicznej lub niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej albo
  - w szkole wyższej na studiach niestacjonarnych;
- 3) dysponuje dochodem na osobę w rodzinie w wysokości uprawniającej do uzyskania świadczeń z pomocy społecznej.

#### ***Zakres pomocy***

Na wniosek bezrobotnego pozostającego w szczególnie trudnej sytuacji materialnej, starosta może przyznać mu stypendium ułatwiające po-

wrót do systemu kształcenia i osiągnięcie kolejnego poziomu kwalifikacji. Stypendium przysługuje w okresie 12 miesięcy od dnia rozpoczęcia nauki, w wysokości 100% zasiłku dla bezrobotnych miesięcznie. Wypłata stypendium może zostać przedłużona do ukończenia nauki, zgodnie z programem nauczania.

Osobie, która otrzymuje stypendium na kontynuowanie nauki i w trakcie tej nauki podjęła zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub działalność gospodarczą, przysługuje stypendium w wysokości 20% zasiłku od dnia rozpoczęcia pracy. Stypendium nie przysługuje w przypadku przerwania nauki lub przekroczenia dochodu na osobę w rodzinie uprawnającego do świadczeń z pomocy społecznej (do dochodu nie wlicza się kwoty stypendium).

## **KRAJOWY FUNDUSZ SZKOLENIOWY – KFS**

### ***Podstawa prawna***

- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o *promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*, art. 69a–69b (Dz.U. z 2020 r. poz. 1409) – przepis obowiązujący od 27 maja 2014 r.

### ***Osoby uprawnione do uzyskania pomocy***

Pracodawcy i pośrednio – pracownicy uczestniczący w kształceniu ustawicznym.

### ***Zakres pomocy***

Od 27 maja 2014 r. wprowadzony został Krajowy Fundusz Szkoleniowy (KFS) mający na celu wsparcie pracodawców w podnoszeniu kwalifikacji lub kompetencji pracowników.

Tworzy go pula środków pochodząca z części składki odprowadzanej przez pracodawców na Fundusz Pracy na wsparcie kształcenia ustawicznego podejmowanego z inicjatywy lub za zgodą pracodawcy. Środki te mogą być przeznaczone na dofinansowanie (na wniosek pracodawcy złożony do powiatowego urzędu pracy) kosztów:

- 1) określania potrzeb szkoleniowych u pracodawcy;
- 2) kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawcy (kursy, studia podyplomowe);
- 3) egzaminów umożliwiających uzyskanie świadectw, dyplomów, zaświadczeń i innych dokumentów potwierdzających kompetencje;
- 4) badań lekarskich i psychologicznych wymaganych dla podjęcia kształcenia lub pracy w danym zawodzie;
- 5) ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków uczestników projektu szkoleniowego.

Ponadto, środki KFS mogą być przeznaczane na jego promocję, określanie zapotrzebowania na kompetencje i kwalifikacje na rynku pracy, konsultacje i poradnictwo dla pracodawców w zakresie korzystania z KFS oraz badanie efektywności wsparcia udzielonego ze środków KFS. W pierwszych dwóch latach funkcjonowania KFS (2014 r. i 2015 r.) wspierane było kształcenie ustawiczne osób pracujących w wieku powyżej 45 lat; od 2016 r. ograniczenie wiekowe zostało zniesione.

Dofinansowanie kształcenia ustawicznego w danym roku dla jednego uczestnika nie może przekroczyć 3-krotności średniego wynagrodzenia. Pracodawca zatrudniający średniorocznie do 10 osób może otrzymać dofinansowanie w wysokości 100% kosztów kształcenia ustawicznego, pozostali pracodawcy – w wysokości 80% kosztów. Przedsiębiorcom wsparcie jest udzielane na zasadach pomocy *de minimis*.

\* \* \*

**REGULACJE  
PRAWNE**

## 2. ŚRODKI FUNDUSZU PRACY PRZEZNACZANE NA SZKOLENIA, STAŻE I PRZY- GOTOWANIE ZAWODOWE DOROSŁYCH

W 2019 r. wydatki na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu wyniosły 2 765,3 mln zł i jest to najniższa kwota w ciągu ostatnich 10 lat przeznaczona na aktywizację bezrobotnych i poszukujących pracy w formie usług szkoleniowych (tj. opłacenie instytucji szkoleniowych, studiów podyplomowych, egzaminów).

W 2019 r. na sfinansowanie z Funduszu Pracy usług szkoleniowych dla bezrobotnych i poszukujących pracy urzędy pracy przeznaczyły 59,1 mln zł. W porównaniu z 2010 r. kwota ta zmniejszyła się ponad 5-krotnie.

W porównaniu z rokiem 2018 wydatki na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu, jak i na szkolenia zmalały – odpowiednio o ok. 50% i ok. 12%.

**Tabela 1. Wydatki z Funduszu Pracy w latach 2010–2019 w mln zł\***

Rok	Ogółem	Zasiłki i świadczenia	Formy aktywne	Usługa szkoleniowa*	Przygotowanie zawodowe dorosłych**
2010	12 376,4	5 014,1	6 745,2	306,9	1,2
2011	8 900,7	4 796,2	3 476,8	83,0	4,2
2012	9 637,1	5 316,7	3 889,7	113,8	2,1
2013	11 325,2	5 958,0	4 633,0	128,0	2,0
2014	11 099,8	5 531,4	5 052,1	135,3	1,8
2015	10 931,1	5 100,1	5 294,3	102,8	1,1
2016	11 052,5	4 582,4	5 770,6	89,9	4,2
2017	10 931,9	4 214,0	6 156,7	90,2	1,0
2018	7 827,2	1 852,4	5 501,8	66,9	0,5
2019	10 381,2	3 166,3	2 765,3	59,1	0,3

\* Na podstawie danych Departamentu Funduszy MRPiPS.

\*\* Koszty przygotowania zawodowego dorosłych bez kosztów stypendium i składki na ubezpieczenie społeczne.

Na wsparcie pracodawców środkami Krajowego Funduszu Szkoleniowego wydatkowano w 2019 r. 199,5 mln zł, co oznacza wzrost o 97,5 mln zł w porównaniu z rokiem poprzednim i jest to największa kwota w ciągu 5 lat, jaką przeznaczono na wydatki w ramach KFS.

**Tabela 2. Wydatki z Funduszu Pracy na usługę szkoleniową wg formy edukacji oraz wydatki KFS w latach 2015–2019, w tys. zł\***

Lp.	Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018	2019
1.	Należność dla instytucji szkoleniowych	96 678,2	80 810,8	80 858,3	60 853,7	54 538,2
2.	Koszty studiów podyplomowych	5 723,6	8 653,2	8 917,5	5 771,4	4 332,8
3.	Koszty egzaminów i uzyskania licencji	386,7	415,6	380,8	282,0	224,1
4.	Krajowy Fundusz Szkoleniowy (KFS)	154 500,0	182 384,5	176 098,8	102 013,0	199 526,4

\* Na podstawie danych Departamentu Funduszy MRPiPS.

Wydatki na stypendia i składki na ubezpieczenie społeczne związane z podnoszeniem kompetencji bezrobotnych wyniosły w 2019 r. 699,7 mln zł. Oznacza to, że kwota ta zmalała w stosunku do 2018 r. o 184,7 mln zł.

Wysokość stypendium na uczestnika konkretnej formy aktywizacji zależy od wysokości stypendium ustalonego w przepisach oraz okresu realizacji tej formy. W 2019 r., tak jak w latach poprzednich zdecydowanie najwięcej środków Funduszu Pracy przeznaczono na stypendia stażowe (669,9 mln zł, czyli 95,7% kwoty przeznaczonej na stypendia i składki na ubezpieczenie społeczne). Jednak, w przeliczeniu na jednego uczestnika nieco kosztowniejsze były stypendia dla uczestników przygotowania zawodowego dorosłych – 7 661,9 zł wobec 5 588,4 zł za okres stażu, podobnie, jak to było w latach poprzednich, ze względu na dłuższy okres wypłacania podyktowany programem nauki zawodu.

**ŚRODKI  
FUNDUSZU  
PRACY  
PRZEZNACZANE  
NA SZKOLENIA,  
STAŻE I PRZY-  
GOTOWANIE  
ZAWODOWE  
DOROSŁYCH**

**ŚRODKI  
FUNDUSZU  
PRACY  
PRZEZNACZANE  
NA SZKOLENIA,  
STAŻE I PRZY-  
GOTOWANIE  
ZAWODOWE  
DOROSŁYCH**

Tabela 3. Wydatki z Funduszu Pracy na stypendia i składki na ubezpieczenie społeczne, w latach 2015–2019\*

Lp.	Wydatki z FP na stypendia i składki na ubezpieczenie społeczne	2015			2016			2017			2018			2019		
		kwota ogółem w mln zł	liczba osób w roku	wydatki na uczesznika w zł	kwota ogółem w mln zł	liczba osób w roku	wydatki na uczesznika w zł	kwota ogółem w mln zł	liczba osób w roku	wydatki na uczesznika w zł	kwota ogółem w mln zł	liczba osób w roku	wydatki na uczesznika w zł	kwota ogółem w mln zł	liczba osób w roku	wydatki na uczesznika w zł
1.	Ogółem	1 391,6	309 160	4 501,2	1 290,9	286 868	4 499,8	1 115,7	244 020	4 572,1	884,4	196 976	4 489,8	699,7	154 217	4 536,9
2.	za okres szkolenia	67,7	67 268	1 006,4	53,7	55 221	972,5	45,3	49 435	916,4	32,2	38 253	841,1	27,3	32 673	835,6
3.	za okres studiów podyplomowych	2,1	2 698	778,3	2,9	3 004	932,1	2,5	2 909	859,4	2,1	2 139	972,7	1,3	1 499	885,3
4.	za okres stażu	1 316,0	238 135	5 526,3	1 228,9	227 714	5 396,2	1 064,3	191 053	5 570,7	848,1	156 339	5 428,1	669,9	119 864	5 588,4
5.	za okres przygotowania zawodowego dorosłych	2,7	456	5 921,0	2,7	439	6 150,3	1,7	270	6 296,3	1,0	142	7 056,3	0,7	92	7 661,9
6.	za okres kontynuowania nauki	2,9	603	4 809,3	2,7	490	5 306,1	1,9	353	5 382,4	1,0	203	5 135,9	0,5	89	5 561,8

\* Na podstawie sprawozdania MRPiPS-02 O przychodach i wydatkach z Funduszu Pracy za grudzień 2019 r.



Ogółem w 2019 r. średnio koszt szkolenia jednego uczestnika w formie opłaty dla instytucji szkoleniowej wynosił 1 669,2 zł. Można szacować, że przeciętnie na szkolenie jednego bezrobotnego, łącznie ze stypendium, urzędy pracy wydały 2 504,8 zł. W stosunku do 2018 roku koszty te zwiększyły się o ok. 73 zł.

Warto też odnotować, że wydatki na egzaminy i uzyskanie licencji na jednego uczestnika w 2019 r. zmalały w porównaniu do 2018 r. o 138,7 zł.

**Tabela 4. Przeciętne koszty wybranych form aktywizacji jednego uczestnika w 2018 r. i 2019 r., w zł**

Lp.	Przeciętne koszty aktywizacji jednej osoby*	2018			2019		
		opłata za uczestnika dla instytucji	stypendium	wydatki na uczestnika	opłata za uczestnika dla instytucji	stypendium	wydatki na uczestnika
1.	Koszt szkolenia	1 590,8	841,1	2 431,9	1 669,2	835,6	2 504,8
2.	Koszt studiów podyplomowych	2 698,1	972,7	3 670,8	2 890,4	885,3	3 775,7
3.	Koszt egzaminów i uzyskania licencji	805,7	-	805,7	667,0	-	667,0
4.	Koszt kontynuowania nauki	-	5 134,98	5 134,98	-	5 561,80	5 561,80

\* Na podstawie danych z tabeli 2 i 3 (szkolenia i studia podyplomowe, koszt kontynuowania nauki) oraz tabeli 2 i 27 (egzaminy).

\* \* \*

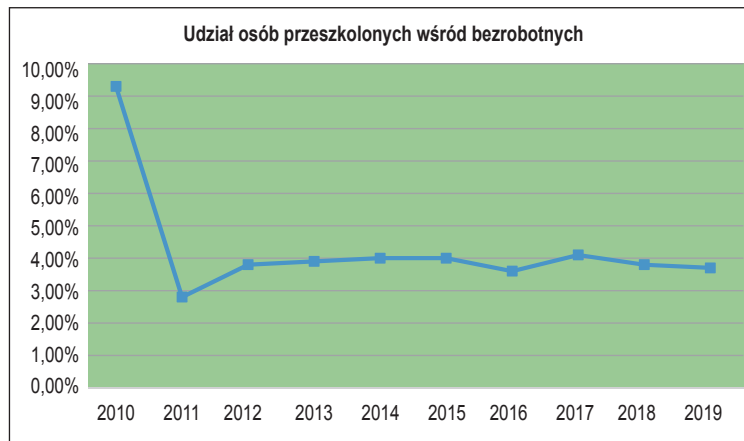
**ŚRODKI  
FUNDUSZU  
PRACY  
PRZEZNACZANE  
NA SZKOLENIA,  
STAŻE I PRZY-  
GOTOWANIE  
ZAWODOWE  
DOROSŁYCH**

### 3. UCZESTNICTWO W SZKOLENIACH ORGANIZOWA- NYCH PRZEZ URZĘDY PRACY

W 2019 r. rozpoczęło szkolenie z urzędu pracy ponad 34,3 tys. osób bezrobotnych i poszukujących pracy, czyli prawie 4,5 tys. osób mniej niż w roku 2018 (spadek o ok. 12%).

Szkolenia ukończyło ponad 30,6 tys. osób, tj. prawie 8,9 tys. osób mniej niż w roku poprzednim (spadek o 22%).

W 2019 r. udział procentowy osób przeszkolonych w trybie „indywidualnym” zwiększył się (o 3 p.p.<sup>3</sup>) w porównaniu do roku ubiegłego. Jednak, podobnie jak w poprzednich latach, nadal więcej szkoleń jest organizowanych w trybie grupowym tj. przeprowadzanych zgodnie z planem szkoleń urzędu pracy.



W 2019 r. szkolenia ukończyło ok. 3,7% bezrobotnych (w rejestrze urzędów pracy w 2019 r. pozostawały 907 292 osoby bezrobotne).

Szkolenia w ramach bonu szkoleniowego w 2019 r. ukończyło prawie 3 tys. osób bezrobotnych do 30 r.ż. mniej niż w 2018 r. Osoby, które ukończyły szkolenia w ramach bonu szkoleniowego stanowiły prawie 9% wszystkich osób, które ukończyły szkolenie.

W 2019 r. zawarto 124 trójstronne umowy szkoleniowe (TUS) na szkolenie ściśle dopasowane do potrzeb pracodawcy (złożono 153 wnioski). W porównaniu z rokiem 2018 – znacznie zmalał odsetek osób, które ukończyły szkolenie w ramach TUS i wyniósł 62% (o 19 p.p. mniej niż rok wcześniej).

W ramach trójstronnych umów szkoleniowych w 2019 r. rozpoczęły szkolenie 224 osoby bezrobotne, ukończyło tę formę aktywizacji 139 osób. Osoby, które ukończyły szkolenia w ramach TUS stanowiły 0,4% wszystkich osób, którzy ukończyły szkolenie.

<sup>3</sup> Skrót p.p. oznacza „punkt procentowy”.

**Tabela 5. Uczestnictwo zarejestrowanych bezrobotnych i poszukujących pracy w szkoleniach organizowanych przez urzędy pracy w latach 2010–2019 w tys. osób**

Lp.	Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
1.	Liczba osób, które rozpoczęły szkolenie	182,3	53,8	80,7	85,7	79,2	68,4	53,6	50,7	38,8	34,3
2.	Liczba osób, które ukończyły szkolenie	178,5	54,7	79,1	84,2	77,9	66,9	52,0	49,2	39,5	30,6
3.	Liczba przeszkolonych bezrobotnych	177,0	53,8	78,0	83,4	77,2	66,2	51,4	48,7	38,1	33,7
4.	Przeszkoleni w trybie grupowym (w tys. i %)	139,6	36,5	53,3	56,3	53,1	37,9	29,0	26,9	22,3	18,1
		78,2%	66,8%	67,4%	66,9%	68,2%	56,6%	55,7%	54,6%	56,0%	53%
5.	Przeszkoleni w trybie „indywidualnym” (w tys. i %)*	38,9	18,2	25,7	27,9	24,8	29,0	23,0	22,3	17,5	16,0
		21,8%	33,2%	32,6%	33,1%	31,8%	43,4%	44,2%	45,3%	44,0%	47,0%
6.	Procent osób przeszkolonych wśród bezrobotnych	9,3%	2,8%	3,8%	3,9%	4,0%	4,0%	3,6%	4,1%	3,8%	3,7%

\* Od 2015 r. do kategorii przeszkolonych w trybie „indywidualnym” zaliczono osoby uczestniczące w szkoleniach: na podstawie wskazania przez bezrobotnego kursu z wybranej oferty rynkowej, w ramach bonu szkoleniowego, trójstronnych umów szkoleniowych, uczestnicząc w szkoleniach częściowo sfinansowanych z Funduszu Pracy oraz poszukujące pracy, które ukończyły szkolenie.

**Tabela 6. Bony szkoleniowe i trójstronne umowy szkoleniowe, porównanie 2018 r. i 2019 r.**

Instrument	Liczba złożonych wniosków/uczestników rozpoczynających szkolenie		Liczba osób, które ukończyły szkolenie/liczba zawartych umów		% przyznanych bonów/zawartych umów/uczestników, którzy ukończyli szkolenie w ramach TUS	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Bon szkoleniowy	3 199	3 409	3 207*	2 993	88%	87%
Trójstronna umowa szkoleniowa: umowy uczestnicy	120 197	153 224	101 159	124 139	84% 81%	81% 62%

\* Liczba osób, które ukończyły szkolenie w ramach bonu szkoleniowego jest wyższa niż liczba osób rozpoczynających szkolenie ponieważ szkolenie ponieważ umowy na ich realizację mogły być podpisane rok wcześniej.

**UCZESTNICTWO  
W SZKOLENIACH  
ORGANIZOWA-  
NYCH PRZEZ  
URZĘDY PRACY**

## 4. STRUKTURA PRZESZKO- LONYCH BEZROBOTNYCH

W 2019 r. prawie dwa razy więcej mężczyzn niż kobiet rozpoczęło szkolenie dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy. W porównaniu z rokiem ubiegłym liczba procentowa mężczyzn i kobiet, które ukończyły szkolenie nie zmieniła się.

Przewaga liczebna mężczyzn uczestniczących w szkoleniach nad kobietami utrzymuje się od 2010 r., w porównaniu z 2010 r. – wzrosła o 11 p.p.

**Tabela 7. Struktura przeszkolonych bezrobotnych według płci, w latach 2010–2019 (przeszkoleni ogółem = 100%)\***

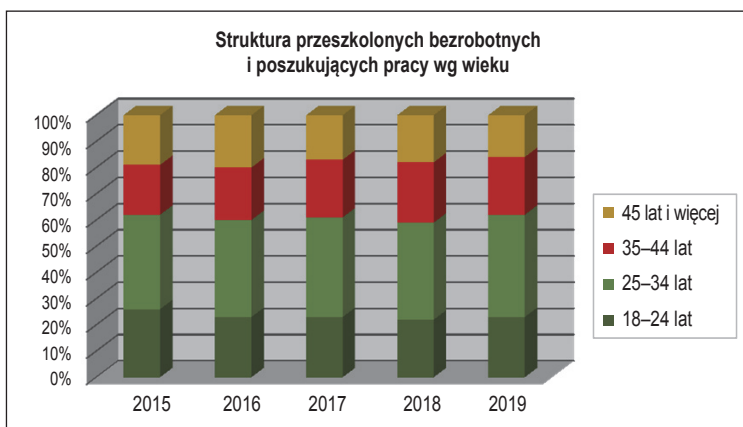
Lp.	Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
1.	Kobiety	44%	40%	39%	38%	37%	34%	32%	31%	33%	33%
2.	Mężczyźni	56%	60%	61%	62%	63%	66%	68%	69%	67%	67%

\* Za lata 2016–2019 na podstawie sprawozdań statystycznych MRPiPS-01 O rynku pracy, Załącznik nr 6.

Wśród przeszkolonych w 2019 r. dominowała grupa osób w wieku 25–34 lata, podobnie jak w latach poprzednich. W porównaniu do 2018 r. udział procentowy tej grupy wiekowej oraz najmłodszych przeszkolonych w wieku 18–24 lata wzrósł odpowiednio o 2 p.p. i 1 p.p. kosztem grup wiekowo starszych.

**Tabela 8. Struktura przeszkolonych bezrobotnych i poszukujących pracy według wieku, w latach 2015–2019 (przeszkoleni ogółem = 100%)**

Lp.	Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018	2019
1.	18–24 lata	26%	23%	23%	22%	23%
2.	25–34 lata	36%	37%	38%	37%	39%
3.	35–44 lata	19%	20%	22%	23%	22%
4.	45 lat i więcej	19%	20%	17%	18%	16%

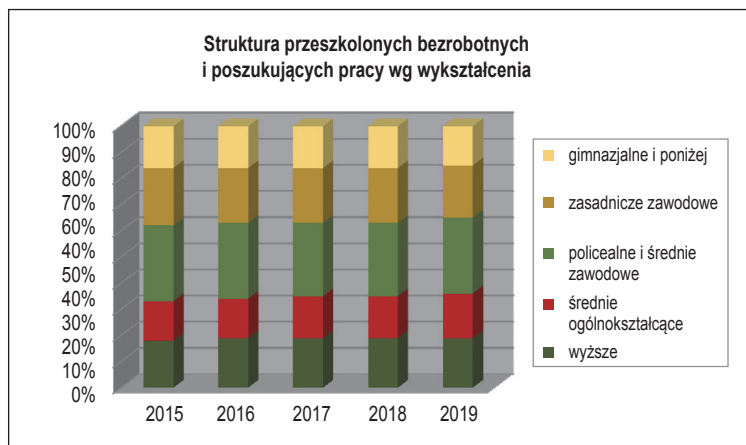


## STRUKTURA PRZESZKO- LONYCH BEZROBOTNYCH

W 2019 r. udział wszystkich grup przeszkolonych bezrobotnych i poszukujących pracy wyodrębnionych pod kątem posiadanego wykształcenia, w porównaniu z rokiem wcześniejszym uległ nieznacznym zmianom. Wśród szkolonych najliczniejszą grupę stanowi grupa osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym, i wynosi 29%, najmniej liczną grupę stanowią osoby z wykształceniem najniższym – gimnazjalnym i poniżej oraz średnim ogólnokształcącym – odpowiednio 15% i 17%. Odsetek osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym oraz z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym wzrósł o 1 p.p. kosztem grup z niższym wykształceniem – zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i poniżej.

**Tabela 9. Struktura przeszkolonych bezrobotnych i poszukujących pracy według wykształcenia, w latach 2015–2019 (przeszkoleni ogółem = 100%)**

Lp.	Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018	2019
1.	Wyższe	18%	19%	19%	19%	19%
2.	Średnie ogólnokształcące	15%	15%	16%	16%	17%
3.	Policealne i średnie zawodowe	29%	29%	28%	28%	29%
4.	Zasadnicze zawodowe	22%	21%	21%	21%	20%
5.	Gimnazjalne i poniżej	16%	16%	16%	16%	15%



Na specjalną uwagę zasługują osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy. W 2019 r. najliczniejszą grupę osób kończących szkolenia były osoby najmłodsze – do 30 r.ż.; odsetek młodzieży, w porównaniu z rokiem ubiegłym wzrósł o 4,2 p.p.

Osoby długotrwale bezrobotne stanowią od lat liczną grupę osób kończących szkolenia – w 2019 r. ich udział stanowił 18% i, w porównaniu do 2018 r. zmalał o 3,4 p.p.

Osoby po 50 r.ż. stanowią 9% wszystkich osób przeszkolonych i w porównaniu z 2018 r. udział tej grupy zmalał o 1,7 p.p.

## STRUKTURA PRZESZKO- LONYCH BEZROBOTNYCH

W strukturze osób przeszkolonych od lat utrzymuje się na podobnym poziomie bardzo niski udział osób niepełnosprawnych.

**Tabela 10. Wybrane grupy bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w strukturze przeszkolonych bezrobotnych, w latach 2015–2019 (przeszkoleni ogółem = 100%)\***

Lp.	Bezrobotni	2015	2016	2017	2018	2019
1.	Do 30 r.ż.	49,1%	46,2%	45,7%	44,7%	48,9%
2.	Długotrwale	34,7%	29,8%	24,6%	21,6%	18,2%
3.	Powyżej 50 r.ż.	11,6%	12,4%	10,3%	10,7%	9,0%
4.	Niepełnosprawni	0,6%	0,6%	0,5%	0,6%	0,6%

\* Na podstawie sprawozdań statystycznych MRPiPS-01 *O rynku pracy*, Załącznik nr 6.

\*  
\* \*

## 5. UDZIAŁ OSÓB PRZESZKOLOWANYCH W WYBRANYCH GRUPACH KLIENTÓW URZĘDÓW PRACY

W 2019 r. rozpoczęło szkolenie 34 377 osób bezrobotnych i poszukujących pracy; ukończyło je 33 790 osób; szkoleniami objęto 3,7% ogółu zarejestrowanych w urzędach pracy. Udział osób przeszkolonych w stosunku do wszystkich bezrobotnych w 2019 r. w porównaniu do 2018 r. nieznacznie zmalał (o 0,1 p.p.).

Kobiety korzystają ze szkoleń rzadziej niż mężczyźni i ta tendencja utrzymuje się od lat. W 2019 r. szkolenia na podstawie skierowania z urzędu pracy ukończyło 5,7% osób spośród zarejestrowanych mężczyzn, tj. mniej niż w roku ubiegłym (o 0,1 p.p.). Spośród zarejestrowanych kobiet przeszkolonych zostało 2,1% osób, tj. mniej niż w roku 2018 (o 0,2 p.p.).

**Tabela 11. Wskaźnik przeszkolenia bezrobotnych kobiet i mężczyzn, w latach 2015–2019 (bezrobotni danej kategorii płci = 100%)\***

Lp.	Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018	2019	Różnica między rokiem 2018 a 2019
1.	Ogółem	4,0%	3,6%	4,1%	3,8%	3,7%	- 0,1 pkt %
2.	Kobiety	2,7%	2,2%	2,3%	2,3%	2,1%	- 0,2 pkt %
3.	Mężczyźni	5,6%	5,2%	6,2%	5,8%	5,7%	- 0,1 pkt %

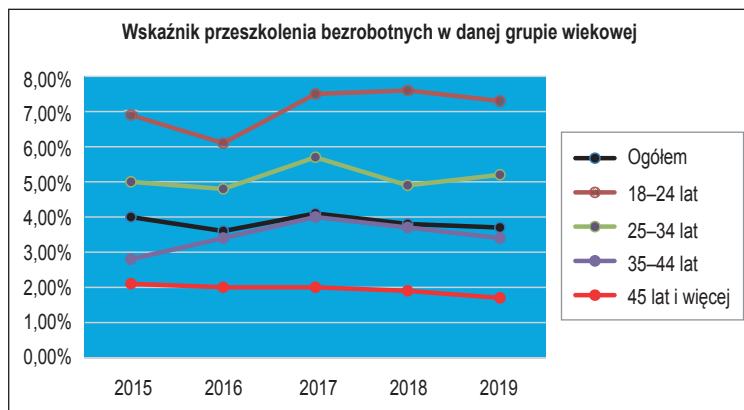
\* Na podstawie sprawozdań statystycznych MRPiPS-01 *O rynku pracy*, Załącznik nr 6.

Od lat utrzymuje się prawidłowość: im młodsza grupa wiekowa, tym większy odsetek bezrobotnych z tej grupy bierze udział w szkoleniach. W 2019 r. największy procent osób przeszkolonych odnotowano, podobnie jak rok wcześniej, w grupie najmłodszych bezrobotnych: 7,3% spośród zarejestrowanych osób w wieku 18–24 lata ukończyło szkolenie (w porównaniu z rokiem 2018 wskaźnik ten nieznacznie spadł – o 0,3 p.p.). Najniższy był udział osób przeszkolonych w grupie wiekowej 45 lat i więcej, podobnie, jak to było w poprzednich latach.

**Tabela 12. Udział osób przeszkolonych przez urzędy pracy w danej kategorii wiekowej, w latach 2015–2019 (bezrobotni danej kategorii wieku = 100%)**

Lp.	Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018	2019
1.	Ogółem	4,0%	3,6%	4,1%	3,8%	3,7%
2.	18 – 24 lat	6,9%	6,1%	7,5%	7,6%	7,3%
3.	25 – 34 lat	5,0%	4,8%	5,7%	4,9%	5,2%
4.	35 – 44 lat	2,8%	3,4%	4,0%	3,7%	3,4%
5.	45 lat i więcej	2,1%	2,0%	2,0%	1,9%	1,7%

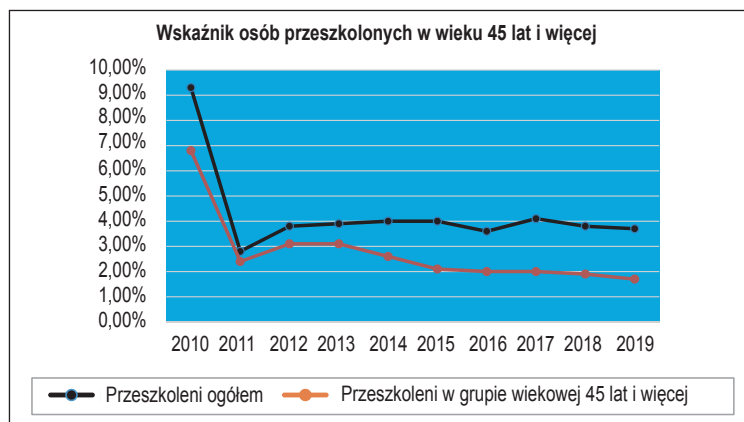
**UDZIAŁ OSÓB  
PRZESKOLO-  
NYCH  
W WYBRANYCH  
GRUPACH  
KLIENTÓW  
URZĘDÓW  
PRACY**



Na przestrzeni ostatnich 10 lat obserwuje się wahanie poziomu udziału w szkoleniach osób w wieku 45 lat i więcej, którzy stanowią najliczniejszą grupę bezrobotnych, w 2019 r. – 35,5% ogółu bezrobotnych. W 2019 r. szkolenia ukończyło tylko 5,5 tys. osób spośród zarejestrowanych w tej grupie prawie 322 tys. osób. Należy zauważyć, że udział osób w wieku 45 lat i więcej w szkoleniach zmniejsza się od 2014 r., a w porównaniu z 2010 r. zmniejszył się o 5,1 p.p.

**Tabela 13. Udział osób przeszkolonych przez urzędy pracy w grupie wiekowej 45 lat i więcej, w latach 2010–2019 (bezrobotni danej kategorii wieku = 100%)**

Lp.	Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
1.	Przeszkoleni ogółem	9,3%	2,8%	3,8%	3,9%	4,0%	4,0%	3,6%	4,1%	3,8%	3,7%
2.	Przeszkoleni w grupie wiekowej 45 lat i więcej	6,8%	2,4%	3,1%	3,1%	2,6%	2,1%	2,0%	2,0%	1,9%	1,7%

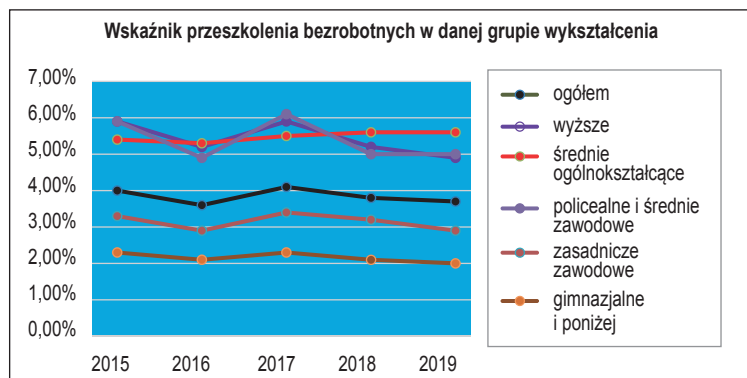




W 2019 r. wśród bezrobotnych z poszczególnych grup wykształcenia najczęściej, podobnie, jak rok wcześniej kończyły szkolenie osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym – 5,6% oraz policealnym i średnim zawodowym – 5,0%. Z kolei, uczestnictwo osób z najniższym wykształceniem (gimnazjalnym i poniżej) wynosiło 2%, a zasadniczym zawodowym – 2,9%. W obu tych grupach wykształcenia odsetek zmalał odpowiednio o 0,1 p.p. i 0,3 p.p.

**Tabela 14. Udział osób przeszkolonych przez urzędy pracy w danej grupie wykształcenia, w latach 2015–2019 (bezrobotni danej kategorii wykształcenia = 100%)**

Lp.	Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018	2019
1.	Ogółem	4,0%	3,6%	4,1%	3,8%	3,7%
2.	Wyższe	5,9%	5,2%	5,9%	5,2%	4,9%
3.	Średnie ogólnokształcące	5,4%	5,3%	5,5%	5,6%	5,6%
4.	Policealne i średnie zawodowe	5,9%	4,9%	6,1%	5,0%	5,0%
5.	Zasadnicze zawodowe	3,3%	2,9%	3,4%	3,2%	2,9%
6.	Gimnazjalne i poniżej	2,3%	2,1%	2,3%	2,1%	2,0%



W 2019 r. odsetek przeszkolonych wśród bezrobotnych niepełnosprawnych utrzymywał się na podobnym poziomie, jak w roku ubiegłym, nastąpił jednak spadek odsetka przeszkolonych wśród długotrwale bezrobotnych (o 0,2 p.p.).

W porównaniu z 2015 r. odsetek przeszkolonych osób niepełnosprawnych oraz długotrwale bezrobotnych zmniejszył się odpowiednio – o 0,8 p.p. oraz 1,1 p.p.

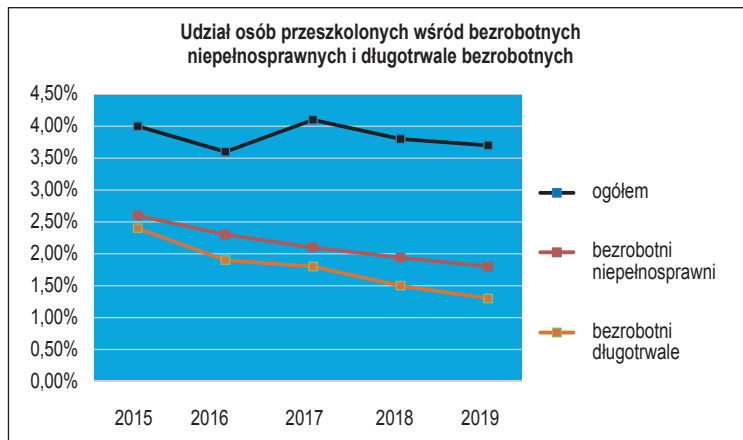
**UDZIAŁ OSÓB  
PRZESKOLO-  
NYCH  
W WYBRANYCH  
GRUPACH  
KLIENTÓW  
URZĘDÓW  
PRACY**

**UDZIAŁ OSÓB  
PRZESZKOŁO-  
NYCH  
W WYBRANYCH  
GRUPACH  
KLIENTÓW  
URZĘDÓW  
PRACY**

**Tabela 15. Udział osób przeszkolonych wśród bezrobotnych niepełnosprawnych i długotrwale bezrobotnych, w latach 2015–2019\***

Lp.	Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018	2019
1.	Ogółem	4,0%	3,6%	4,1%	3,8%	3,7%
2.	Bezrobotni niepełnosprawni	2,6%	2,3%	2,1%	1,9%	1,8%
3.	Bezrobotni długotrwale	2,4%	1,9%	1,8%	1,5%	1,3%

\* Na podstawie sprawozdań statystycznych MRPIPS-01 *O rynku pracy*, Załącznik nr 6.



\* \* \*

W 2019 r. najwięcej uczestników ukończyło szkolenia organizowane przez urzędy pracy w zakresie następujących obszarów:

- 1) usługi transportowe (w tym kursy prawa jazdy) – 9,0 tys. osób (prawie 27% uczestników);
- 2) zarządzanie i administrowanie – 4,1 tys. osób (12% uczestników);
- 3) technika i handel artykułami technicznymi (w tym: mechanika, metalurgia, energetyka, elektryka, elektronika, telekomunikacja, miernictwo, naprawa i konserwacja pojazdów) – 1,8 tys. osób (ponad 5% uczestników);
- 4) architektura i budownictwo – 1,6 tys. osób (prawie 5% uczestników),
- 5) usługi fryzjerskie, kosmetyczne – 1,6 tys. osób (prawie 5% uczestników).

Te same obszary co rok wcześniej cieszyły się największym zainteresowaniem.

**Tabela 16. Liczba uczestników szkoleń według kierunku kształcenia, w latach 2015–2019**

Lp.	Obszary zawodowe szkoleń	2015	2016	2017	2018	2019
1.	Podstawowe programy ogólne (w tym: kształcenie umiejętności pisania, czytania i liczenia)	12	4	0	1	0
2.	Rozwój osobowościowy i kariery zawodowej	1 603	944	1203	674	766
3.	Szkolenie nauczycieli i nauka o kształceniu	127	77	74	56	38
4.	Sztuka, kultura i rzemiosło artystyczne	276	221	135	133	136
5.	Nauki humanistyczne (bez jęz. obcych) i społeczne (w tym: ekonomia, socjologia, psychologia, politologia, etnologia, geografia)	196	154	38	8	7
6.	Języki obce	410	292	187	78	61
7.	Dziennikarstwo i informacja naukowo-techniczna	3	2	5	1	1
8.	Sprzedaż, marketing, public relations, handel nieruchomościami	3 243	1 948	1 239	1 009	739
9.	Rachunkowość, księgowość, bankowość, ubezpieczenia, analiza inwestycyjna	3 619	2 926	1 470	1 162	1 290
10.	Zarządzanie i administrowanie	4 838	3 953	4 714	4 096	4 141
11.	Prace sekretarskie i biurowe	683	545	262	195	231
12.	Prawo	905	1 026	245	628	499
13.	Nauki o życiu i nauki przyrodnicze (w tym: biologia, zoologia, chemia, fizyka)	10	5	4	6	1
14.	Matematyka i statystyka	5	0	2	0	2
15.	Informatyka i wykorzystanie komputerów	1 898	1 638	1 706	1 397	1 118
16.	Technika i handel artykułami technicznymi (w tym: mechanika, metalurgia, energetyka, elektryka, elektronika, telekomunikacja, miernictwo, naprawa i konserwacja pojazdów)	3 805	3 221	2 639	1 994	1 888

## 6. KIERUNKI I SKUTECZNOŚĆ ZATRUDNIENIA PO SZKOLENIU

## KIERUNKI I SKUTECZNOŚĆ ZATRUDNIENIA PO SZKOLENIU

Lp.	Obszary zawodowe szkoleń	2015	2016	2017	2018	2019
17.	Górnictwo i przetwórstwo przemysłowe (w tym: przemysł spożywczy, lekki, chemiczny)	755	483	364	157	342
18.	Architektura i budownictwo	3 198	2 518	2 027	1 482	1 623
19.	Rolnictwo, leśnictwo, rybołówstwo	407	249	222	115	50
20.	Weterynaria	43	28	30	23	11
21.	Opieka zdrowotna	377	334	242	180	125
22.	Opieka społeczna (w tym: opieka nad osobami niepełnosprawnymi, starszymi, dziećmi, wolontariat)	1 127	874	862	681	622
23.	Ochrona własności i osób	582	366	222	152	100
24.	Ochrona środowiska	115	33	19	5	7
25.	Usługi hotelarskie, turystyka i rekreacja	307	132	130	61	42
26.	Usługi gastronomiczne	925	730	771	416	465
27.	Usługi fryzjerskie, kosmetyczne	2 078	1 868	2 219	1 703	1 602
28.	Usługi krawieckie, obuwnicze	395	339	291	123	99
29.	Usługi stolarskie, szklarskie	122	44	57	20	49
30.	Usługi transportowe (w tym kursy prawa jazdy)	15 793	12 995	12 950	9 996	9 078
31.	Pozostałe usługi	3 730	2 566	2 550	1 743	1 654
32.	BHP	64	109	125	94	121
33.	Nauka aktywnego poszukiwania pracy	531	201	58	34	70
34.	Inne obszary szkoleń	14 776	11 227	12 179	10 057	6 812
	<b>Suma</b>	<b>66 958</b>	<b>52 052</b>	<b>49 241</b>	<b>38 480</b>	<b>33 790</b>

W 2019 r. zwiększyła się skuteczność zatrudnienia: 73% uczestników szkoleń podjęło pracę w trakcie trwania szkolenia lub w okresie do 3 miesięcy po jego ukończeniu. Odsetek ten jest najwyższy na przestrzeni ostatnich 5 lat; w porównaniu z 2015 r. odsetek ten wzrósł o 14 p.p. Tendencja wzrostowa skuteczności zatrudnienia po ukończeniu szkolenia utrzymuje się od 5 lat.

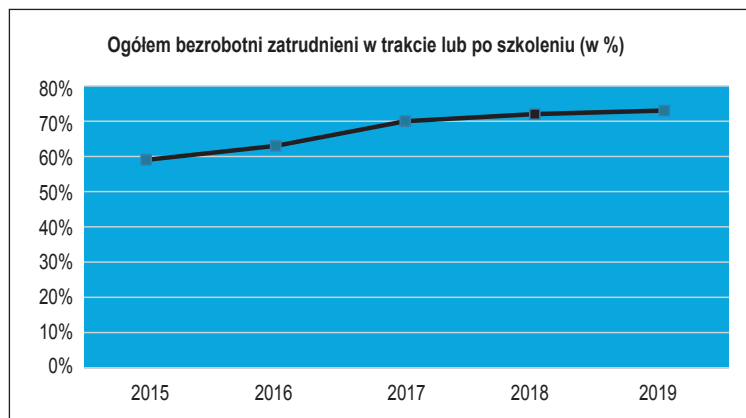
Skuteczność szkoleń wzrosła w porównaniu z 2018 r. o 1 p.p. Szkolenia grupowe i „indywidualne”, czyli wskazane przez bezrobotnego są jednakowo skuteczne, jeśli chodzi o podjęcie zatrudnienia.

Warto również odnotować, iż zatrudnienie podjęło w trakcie szkolenia w ramach bonu szkoleniowego lub w okresie do 3 miesięcy po jego ukończeniu 2 377 osób (79%), o 1 p.p. więcej niż w roku 2018. Natomiast pracę w trakcie szkolenia w ramach trójstronnej umowy szkoleniowej (TUS) lub w okresie do 3 miesięcy po jego ukończeniu podjęło 116 osób (83%), o 11 p.p. mniej niż w ubiegłym roku. Wskaźnik zatrudnienia bezrobotnych niepełnosprawnych jest najniższy od 5 lat.

**Tabela 17. Wskaźnik zatrudnienia w trakcie trwania szkolenia lub w okresie 3 miesięcy po jego ukończeniu, w latach 2015–2019**

Lp.	Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018	2019
1.	Ogółem bezrobotni zatrudnieni w trakcie lub po szkoleniach	59%	63%	70%	72%	73%
2.	Zatrudnieni po szkoleniach grupowych	56%	61%	70%	72%	72%
3.	Zatrudnieni po szkoleniach wskazanych przez bezrobotnego	63%	63%	69%	71%	72%
4.	Zatrudnieni po szkoleniu w ramach bonu szkoleniowego*	71%	77%	80%	78%	79%
5.	Zatrudnieni po szkoleniu w ramach TUS*	79%	87%	90%	94%	83%
6.	Zatrudnieni bezrobotni niepełnosprawni	48%	50%	16%	17%	10%
	w tym osoby pobierające rentę szkoleniową	5%	10%	5%	6%	0%

\* szkolenia w ramach bonu szkoleniowego oraz szkolenia w ramach trójstronnych umów szkoleniowych wprowadziła znowelizowana ustawa o *promocji zatrudnienia* (...) w dn. 27.05.2014 r.



Wśród obszarów szkoleń cieszących się największym zainteresowaniem zorganizowanych w 2019 r. najwyższy wskaźnik zatrudnienia w trakcie lub w okresie 3 miesięcy po odbytych szkoleniach miało, podobnie jak rok wcześniej – szkolenie z obszaru: Zarządzanie i administrowanie (97% zatrudnionych na 4 141 przeszkolonych).

Wśród szkoleń cieszących się największym zainteresowaniem skuteczność zatrudnienia niższą niż przeciętna (czyli mniejszą niż 73%) miały szkolenia w zakresie:

- 1) usługi krawieckie, kosmetyczne – 69% zatrudnionych na 1 602 przeszkolonych;
- 2) usługi transportowe (w tym kursy prawa jazdy) – 66% zatrudnionych na 9 078 przeszkolonych;

## KIERUNKI I SKUTECZNOŚĆ ZATRUDNIENIA PO SZKOLENIU

## KIERUNKI I SKUTECZNOŚĆ ZATRUDNIENIA PO SZKOLENIU

- 3) architektura i budownictwo – 65% zatrudnionych na 1 623 przeszkolonych;
- 4) technika i handel artykułami technicznymi (w tym: mechanika, metalurgia, energetyka, elektryka, elektronika, telekomunikacja, miernictwo, naprawa i konserwacje pojazdów) – 61% zatrudnionych na 1 888 przeszkolonych;
- 5) informatyka i wykorzystanie komputerów – 51% zatrudnionych na 1 118 przeszkolonych.

Warto też odnotować, że jest tylko kilka obszarów szkoleń, w których zatrudnienie uczestników w trakcie trwania szkolenia lub w okresie 3 miesięcy po jego ukończeniu wynosi mniej niż 50%.

**Tabela 18. Wskaźnik zatrudnienia w okresie do 3 miesięcy po odbyciu szkoleniu w latach 2015–2019, wg obszaru kształcenia (w %)**

Lp.	Obszary zawodowe szkoleń	Procent zatrudnionych w trakcie lub po szkoleniu				
		2015	2016	2017	2018	2019
1.	Podstawowe programy ogólne (w tym kształcenie umiejętności pisania, czytania i liczenia)	100	25	nd	nd	nd
2.	Rozwój osobowościowy i kariery zawodowej	82	87	94	94	93
3.	Szkolenie nauczycieli i nauka o kształceniu	68	64	72	73	84
4.	Sztuka, kultura i rzemiosło artystyczne	42	43	61	52	40
5.	Nauki humanistyczne (bez jęz. obcych) i społeczne (w tym: ekonomia, socjologia, psychologia, politologia, etnologia, geografia)	74	91	68	75	71
6.	Języki obce	48	56	54	67	72
7.	Dziennikarstwo i informacja naukowo-techniczna	100	0	80	100	100
8.	Sprzedaż, marketing, public relations, handel nieruchomościami	33	35	46	46	44
9.	Rachunkowość, księgowość, bankowość, ubezpieczenia, analiza inwestycyjna	53	61	61	61	73
10.	Zarządzanie i administrowanie	89	94	96	98	97
11.	Prace sekretarskie i biurowe	40	48	55	39	54
12.	Prawo	95	99	97	98	97
13.	Nauki o życiu i nauki przyrodnicze (w tym: biologia, zoologia, chemia, fizyka)	100	100	100	83	100
14.	Matematyka i statystyka	100	0	50	nd	0
15.	Informatyka i wykorzystanie komputerów	47	48	58	53	51
16.	Technika i handel artykułami technicznymi (w tym: mechanika, metalurgia, energetyka, elektryka, elektronika, telekomunikacja, miernictwo, naprawa i konserwacja pojazdów)	57	58	63	62	61

Lp.	Obszary zawodowe szkoleń	Procent zatrudnionych w trakcie lub po szkoleniu				
		2015	2016	2017	2018	2019
17.	Górnictwo i przetwórstwo przemysłowe (w tym przemysł spożywczy, lekki, chemiczny)	56	65	67	62	58
18.	Architektura i budownictwo	54	59	64	69	65
19.	Rolnictwo, leśnictwo, rybołówstwo	67	79	85	82	90
20.	Weterynaria	53	64	83	87	100
21.	Opieka zdrowotna	58	60	68	82	76
22.	Opieka społeczna (w tym: opieka nad osobami niepełnosprawnymi, starszymi, dziećmi, wolontariat)	45	42	59	69	70
23.	Ochrona własności i osób	54	60	72	71	73
24.	Ochrona środowiska	68	54	58	100	86
25.	Usługi hotelarskie, turystyka i rekreacja	61	50	59	72	78
26.	Usługi gastronomiczne	47	40	52	52	46
27.	Usługi fryzjerskie, kosmetyczne	56	62	65	65	69
28.	Usługi krawieckie, obuwnicze	57	57	62	63	74
29.	Usługi stolarskie, szklarskie	78	50	79	60	67
30.	Usługi transportowe (w tym kursy prawa jazdy)	54	59	63	64	66
31.	Pozostałe usługi	62	61	63	70	73
32.	BHP	78	98	95	93	95
33.	Nauka aktywnego poszukiwania pracy	42	43	74	32	74
34.	Inne obszary szkoleń	62	67	75	79	78

\* \* \*

## KIERUNKI I SKUTECZNOŚĆ ZATRUDNIENIA PO SZKOLENIU

**7.  
INSTYTUCJE  
SZKOLENIOWE  
REALIZUJĄCE  
SZKOLENIA  
DLA BEZRO-  
BOTNYCH  
I POSZUKUJĄ-  
CYCH PRACY**

W 2019 r. urzędy pracy zleciły realizację szkoleń dla bezrobotnych i poszukujących pracy 5 563 instytucjom działającym na wolnym rynku usług szkoleniowych. Realizatorów szkoleń było znacznie mniej niż w roku 2018 – spadek o 504 instytucje (8,3%).

**Tabela 19. Instytucje realizujące szkolenia na podstawie kontraktów z urzędami pracy, w latach 2015–2019**

Lp.	Rodzaj instytucji szkoleniowej	Liczba instytucji				
		2015	2016	2017	2018	2019
	Ogółem	8 849	7 848	7 642	6 067	5 563
1.	Placówka kształcenia ustawicznego, placówki kształcenia praktycznego	797	766	703	552	530
2.	Szkoła średnia lub policealna	18	19	10	6	4
3.	Szkoła wyższa/kolegium	39	31	21	17	9
4.	Placówka naukowa, naukowo-badawcza lub OBR	29	33	29	25	22
5.	Ośrodek dokształcania, doskonalenia zawodowego uprawniony do kształcenia młodocianych pracowników	736	689	661	533	492
6.	Stowarzyszenie, fundacja, spółka oraz osoba prawna, w tym Zakład Doskonalenia Zawodowego	1 194	998	907	742	707
7.	Osoba fizyczna	2 530	2 269	2 400	1 946	1 949
8.	Zakład pracy	29	23	21	9	19
9.	Inna forma/brak danych	3 477	3 020	2 890	2 237	1 831

W 2019 r., podobnie jak rok wcześniej, szkolenia kontraktowane przez urzędy pracy realizowane były najczęściej przez osoby fizyczne, stowarzyszenia, fundacje, spółki oraz osoby prawne, w tym Zakłady Doskonalenia Zawodowego. W porównaniu z rokiem ubiegłym ponad dwukrotnie wzrosła liczba zakładów pracy realizujących szkolenia dla bezrobotnych i poszukujących pracy, kosztem liczby szkół wyższych/kolegiów.

Od lat w realizacji szkoleń dla bezrobotnych niewielki udział biorą placówki naukowe, naukowo-badawcze i ośrodki badawczo-rozwojowe (OBR), szkoły wyższe/ kolegia oraz szkoły średnie lub policealne.



**Tabela 20. Liczba uczestników szkoleń kontraktowanych przez urzędy pracy, wg kategorii instytucji szkoleniowych, w latach 2015–2019**

Lp.	Rodzaj instytucji szkoleniowej	Liczba uczestników				
		2015	2016	2017	2018	2019
	Ogółem	66 958	52 052	49 236	38 479	33 790
1.	Placówka kształcenia ustawicznego, placówki kształcenia praktycznego	6 023	5 521	5 057	4 304	3 569
2.	Szkoła średnia lub policealna	101	72	23	42	53
3.	Szkoła wyższa/ kolegium	160	109	47	61	19
4.	Placówka naukowa, naukowo-badawcza lub OBR	131	101	132	69	61
5.	Ośrodek dokształcania, doskonalenia zawodowego uprawniony do kształcenia młodocianych pracowników	7 421	6 009	6 238	4 756	4 371
6.	Stowarzyszenie, fundacja, spółka oraz osoba prawna, w tym Zakład Doskonalenia Zawodowego	13 642	9 887	9 332	6 585	5 986
7.	Osoba fizyczna	15 646	12 594	12 961	11 175	10 336
8.	Zakład pracy	70	35	27	11	22
9.	Inna forma/ brak danych	23 764	17 724	15 417	11 476	9 373

W 2019 r. najczęściej urzędy pracy kierowały osoby bezrobotne na krótkie szkolenia trwające do 30 godzin (prawie 45% skierowań). Prawie 22% skierowanych uczestniczyło w szkoleniach dłuższych, w wymiarze 31–80 godzin, 16% – w wymiarze 81–150 godzin, a ponad 17% osób szkoliło się na zajęciach trwających najdłużej – obejmujących 151–300 godzin.

**Tabela 21. Liczba uczestników i czas trwania szkoleń dla bezrobotnych i poszukujących pracy, w latach 2015–2019**

Wyszczególnienie	Liczba uczestników				
	2015	2016	2017	2018	2019
Razem	66 958	52 052	49 241	38 480	33 790
do 30 godzin	20 846	16 321	18 027	15 615	15 090
od 31 godzin do 80 godzin	16 959	13 347	12 527	10 134	7 377
od 81 godzin do 150 godzin	12 514	8 970	7 522	5 604	5 377
od 151 godzin do 300 godzin	16 639	13 414	11 165	7 127	5 946

\* \* \*

**INSTYTUCJE  
SZKOLENIOWE  
REALIZUJĄCE  
SZKOLENIA  
DLA BEZRO-  
BOTNYCH  
I POSZUKUJĄ-  
CYCH PRACY**

## 8. UCZESTNICTWO W STAŻACH I PRZYGOTO- WANIU ZAWODOWYM DOROSŁYCH

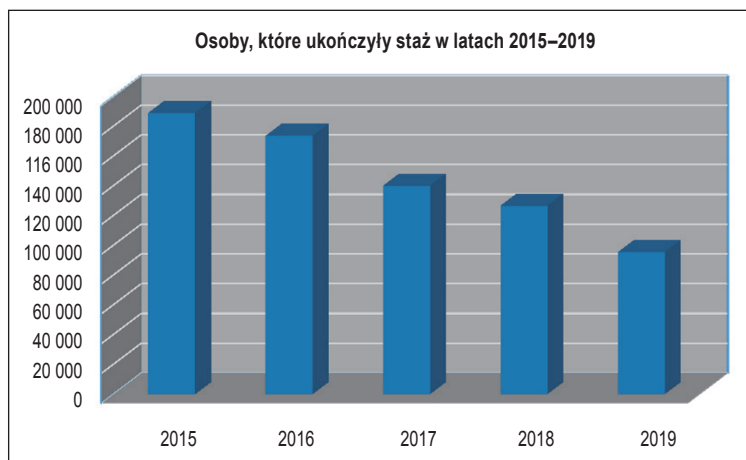
Liczba osób, które rozpoczęły staż znacznie zmniejszyła się w porównaniu do roku 2018 (o 12%) z 116 405 osób bezrobotnych w 2018 r. do 102 314 osób bezrobotnych w 2019 r. Liczba osób, która w 2019 r. rozpoczęła staż stanowiła 11,2% zarejestrowanych bezrobotnych. W 2019 r. staż ukończyło ponad 95 tys. bezrobotnych z czego prawie 38 tys. stanowiły osoby do 25 r.ż., tj. prawie 35% uprawnionych do tej formy aktywizacji z tej grupy wiekowej. Należy zauważyć, że w stosunku do 2018 r. liczba osób, które ukończyły staż zmniejszyła się o 25%, zmniejszył się również udział procentowy młodych osób w stażu w stosunku do liczby uprawnionych o 5,8 p.p. i wynosi 34,8%.

Program przygotowania zawodowego dorosłych (PZD) rozpoczęło 56 osób. Program zakończyło 45 osób (w 2018 r. – 86), w tym 37 osób ukończyło praktyczną naukę zawodu, a 8 – przyuczenie do pracy. Zatem w 2019 r. przygotowanie zawodowe dorosłych ukończyło prawie dwa razy mniej bezrobotnych niż w 2018 r.

**Tabela 22. Uczestnicy stażu i przygotowania zawodowego dorosłych, w latach 2015–2019\***

Lp.	Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018	2019
1.	Osoby, które rozpoczęły staż	214 193	178 973	165 070	116 405	102 314
2.	Osoby, które ukończyły staż, w tym:	189 065	173 688	140 121	126 642	95 434
3.	bezrobotni do 25 r.ż.	88 754	69 175	54 513	50 319	37 891
4.	Procent bezrobotnych do 25 r.ż., którzy ukończyli staż w stosunku do zarejestrowanych w tej grupie wiekowej	34%	34%	35,5%	40,6%	34,8%
5.	Bezrobotni, którzy rozpoczęli przygotowanie zawodowe dorosłych	354	242	149	51	56
6.	Bezrobotni, którzy ukończyli przygotowanie zawodowe dorosłych, w tym:	205	246	173	86	45
7.	praktyczną naukę zawodu	104	158	140	82	37
8.	przyuczenie do pracy	101	88	33	4	8

\* Liczba uczestników stażu, w tym osób do 25 r.ż. oraz liczba uczestników przygotowania zawodowego dorosłych – na podstawie Załącznika nr 6 do sprawozdania MRPiPS-01 *O rynku pracy*, pozostałe dane na podstawie Załącznika nr 4 do ww. sprawozdania.



W 2019 r. najwięcej uczestników ukończyło staż w zakresie:

- 1) prace sekretarskie i biurowe – 21,4 tys. osób;
- 2) sprzedaż, marketing, public relations, handel nieruchomościami – 8,1 tys. osób.

W 2019 r. zmalał udział uczestników w obszarze cieszącym się największym zainteresowaniem – prace sekretarskie i biurowe (o 6,3 tys. osób). Inne obszary staży, często wybierane przez osoby bezrobotne w 2019 r. to: sprzedaż, marketing, public relations, handel nieruchomościami; usługi gastronomiczne; rachunkowość, księgowość, bankowość, ubezpieczenia, analiza inwestycyjna; usługi fryzjerskie, kosmetyczne.

**Tabela 23. Liczba bezrobotnych, którzy ukończyli staż wg obszarów zawodowych cieszącym się największym zainteresowaniem, w latach 2018–2019**

Lp.	Obszar zawodowy stażu	2018	2019
1.	Prace sekretarskie i biurowe	27 776	21 407
2.	Sprzedaż, marketing, public relations, handel nieruchomościami	10 743	8 165
3.	Usługi gastronomiczne	4 643	3 581
4.	Rachunkowość, księgowość, bankowość, ubezpieczenia, analiza inwestycyjna	4 031	3 223
5.	Usługi fryzjerskie, kosmetyczne	3 584	3 293

W 2019 r. najwięcej uczestników ukończyło przygotowanie zawodowe dorosłych w zakresie:

- 1) technika i handel artykułami technicznymi (w tym: mechanika, metalurgia, energetyka, elektryka, elektronika, telekomunikacja, miernictwo, naprawa i konserwacja pojazdów) – 12 osób;
- 2) usługi fryzjerskie, kosmetyczne – 7 osób;
- 3) usługi gastronomiczne – 7 osób;
- 4) architektura i budownictwo – 4 osoby.

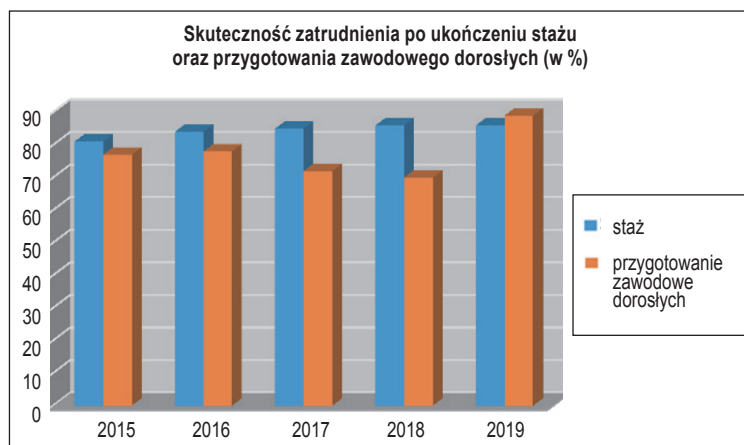
## UCZESTNICTWO W STAŻACH I PRZYGOTO- WANIU ZAWODOWYM DOROSŁYCH

Powyższe dane tylko częściowo obrazują kierunek, w jakim kształcili się bezrobotni w ramach przygotowania zawodowego dorosłych, ponieważ prawie 1/3 uczestników tej formy aktywizacji zawodowej została przypisana do kategorii „inny obszar zawodowy” i „pozostałe usługi”.

W 2019 r. skuteczność zatrudnienia po odbyciu stażu wyniosła 86%, podobnie, jak rok wcześniej, natomiast skuteczność zatrudnienia po odbyciu przygotowania zawodowego dorosłych – 89%, co oznacza wzrost o 19 p.p. w porównaniu z rokiem poprzednim. Warto odnotować, że skuteczność tych instrumentów poprawia się, w okresie ostatnich 5 lat – w przypadku stażu wzrosła o 5 p.p., a przygotowania zawodowego dorosłych – o 12 p.p.

**Tabela 24. Wskaźnik zatrudnienia w okresie do 3 miesięcy po odbyciu stażu oraz przygotowaniu zawodowym dorosłych, w latach 2015–2019 (w %)**

Lp.	Forma aktywizacji	Procent zatrudnionych po aktywizacji				
		2015	2016	2017	2018	2019
1.	Staż	81	84	85	86	86
2.	Przygotowanie zawodowe dorosłych	77	78	72	70	89



W 2019 r. spośród staży w zawodach cieszącym się największym zainteresowaniem, zdecydowanie największą skutecznością zatrudnienia wyróżniały się staże z obszaru:

- 1) rachunkowość, księgowość, bankowość, ubezpieczenia, analiza inwestycyjna – 92%, tj. na 3 232 absolwentów stażu pracę podjęło 2 977 osób;
- 2) architektura i budownictwo – 90%, tj. na 3 018 absolwentów stażu pracę podjęło 2 713 osób;

- 3) usługi gastronomiczne – 89%, tj. na 3 581 absolwentów stażu pracę podjęło 3 179 osób;
- 4) sprzedaż, marketing, public relations, handel nieruchomościami – 89%, tj. na 8 165 absolwentów stażu pracę podjęło 7 303 osoby;
- 5) usługi fryzjerskie, kosmetyczne – 88% tj. na 3 293 absolwentów stażu pracę podjęło 2 907 osób;
- 6) prace sekretarskie i biurowe – 81%, tj. na 21 407 absolwentów stażu pracę podjęło 17 353 osoby.

Praktycznie nie ma obszaru zawodowego, w którym co najmniej połowa absolwentów stażu nie znalazłaby zatrudnienia.

Z kolei, do najbardziej skutecznych staży w obszarach, które nie cieszyły się największym zainteresowaniem należy zaliczyć:

- 1) usługi stolarskie, szklarskie – 92%, tj. na 736 absolwentów stażu pracę podjęło 678 osób;
- 2) opieka zdrowotna – ok. 92%, tj. na 1 434 absolwentów stażu pracę podjęło 1 325 osób;
- 3) szkolenie nauczycieli i nauka o kształceniu – 91%, tj. na 478 absolwentów stażu pracę podjęło 437 osób;
- 4) opieka społeczna – 89%, tj. na 2 323 absolwentów stażu pracę podjęło 2 069 osób;
- 5) górnictwo i przetwórstwo przemysłowe (w tym: przemysł spożywczy, lekki, chemiczny) – 88%, tj. na 456 absolwentów stażu pracę podjęło 403 osoby;
- 6) usługi hotelarskie, turystyka i rekreacja – 88%, tj. na 531 absolwentów stażu pracę podjęło 470 osób;
- 7) usługi krawieckie, obuwnicze – 88%, tj. na 429 absolwentów stażu pracę podjęło 379 osób;
- 8) rolnictwo, leśnictwo, rybołówstwo – 87%, tj. na 562 absolwentów stażu pracę podjęło 489 osób;
- 9) informatyka i wykorzystanie komputerów – 87%, tj. na 961 absolwentów stażu pracę podjęło 836 osób.

Należy zauważyć, że w przypadku staży nie występuje tak duża rozbieżność w skuteczności zatrudnienia w odniesieniu do tematyki/ obszaru realizacji programu, jak w przypadku szkoleń.

W 2019 r. staż z wykorzystaniem bonu stażowego ukończyło 360 bezrobotnych w wieku do 30 r.ż. Pracę podjęło w trakcie stażu lub do 3 miesięcy po jego ukończeniu 347 posiadaczy bonu (96%).

# UCZESTNICTWO W STAŻACH I PRZYGOTO- WANIU ZAWODOWYM DOROSŁYCH

Tabela 25. Obszary zawodowe, w których bezrobotni zakończyli program stażu lub przygotowania zawodowego dorosłych w 2019 r. i uzyskali zatrudnienie

Lp.	Wyszczególnienie	Absolwenci stażu	Osoby, które podjęły pracę po stażu	% zatrudnionych po stażu	Absolwenci przygotowania zawodowego dorosłych	Osoby, które podjęły pracę po przygotowaniu zawodowym dorosłym
	Ogółem osoby uczestniczące w programie	95 434	82 296	86%	45	40
1.	Szkolenie nauczycieli i nauka o kształceniu	478	437	91%	0	nd
2.	Sztuka, kultura, rzemiosło artystyczne	377	330	87%	0	nd
3.	Nauki humanistyczne (bez języków obcych) i społeczne (w tym: ekonomia, socjologia, psychologia, politologia, etnologia, geografia)	109	101	93%	0	nd
4.	Języki obce	31	24	77%	0	nd
5.	Dziennikarstwo i informacja naukowo-techniczna	100	78	78%	0	nd
6.	Sprzedaż, marketing, public relations, handel nieruchomościami	8 165	7 303	89%	0	nd
7.	Rachunkowość, księgowość, bankowość, ubezpieczenia, analiza inwestycyjna	3 223	2 977	92%	0	nd
8.	Zarządzanie i administrowanie	517	437	84%	0	nd
9.	Prace sekretarskie i biurowe	21 407	17 353	81%	0	nd
10.	Prawo	357	319	89%	0	nd
11.	Nauki o życiu i nauki przyrodnicze (w tym: biologia, zoologia, chemia, fizyka)	92	86	93%	0	nd
12.	Matematyka i statystyka	16	13	81%	0	nd
13.	Informatyka i wykorzystanie komputerów	961	836	87%	0	nd
14.	Technika i handel artykułami technicznymi (w tym: mechanika, metalurgia, energetyka, elektryka, elektronika, telekomunikacja, młynictwo, naprawa i konserwacja pojazdów)	1 776	1 633	92%	12	12

Lp.	Wyszczególnienie	Absolwenci stażu	Osoby, które podjęły pracę po stażu	% zatrudnionych po stażu	Absolwenci przygotowania zawodowego dorosłych	Osoby, które podjęły pracę po przygotowaniu zawodowym dorosłych
15.	Górnictwo i przetwórstwo przemysłowe (w tym: przemysł spożywczy, lekki, chemiczny)	456	403	88%	0	nd
16.	Architektura i budownictwo	3 018	2 713	90%	4	3
17.	Rolnictwo, leśnictwo, rybołówstwo	562	489	87%	0	nd
18.	Weterynaria	386	359	93%	0	nd
19.	Opieka zdrowotna	1 434	1 325	92%	0	nd
20.	Opieka społeczna (w tym: opieka nad osobami niepełnosprawnymi, starszymi, dziećmi, wolontariat)	2 323	2 069	89%	0	nd
21.	Ochrona własności i osób	40	35	87%	0	nd
22.	Ochrona środowiska	167	153	92%	0	nd
23.	Usługi hotelarskie, turystyka i rekreacja	531	470	88%	0	nd
24.	Usługi gastronomiczne	3 581	3 179	89%	7	6
25.	Usługi fryzjerskie, kosmetyczne	3 293	2 907	88%	7	6
26.	Usługi krawieckie, obuwnicze	429	379	88%	0	nd
27.	Usługi stolarskie, szklarskie	736	678	92%	2	2
28.	Usługi transportowe (w tym kursy prawa jazdy)	336	299	89%	0	nd
29.	Pozostałe usługi	5 355	4 755	89%	4	4
30.	Inne obszary zawodowe	35 172	30 156	86%	9	7

## UCZESTNICTWO W STAŻACH I PRZYGOTO- WANIU ZAWODOWYM DOROSŁYCH

## 9. PODNOSENIE KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH OSÓB W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY

W 2019 r., podobnie jak w latach poprzednich, spośród osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w podnoszeniu kwalifikacji zawodowych najczęściej brały udział osoby młode do 30 r.ż.<sup>4</sup>

Udziału osób młodych do 30 r.ż. w szkoleniach, w ogólnej liczbie osób zarejestrowanych w tej grupie wiekowej wynosi 7%; w stażach ok. 25% (i jest niższy o ponad 4 p.p. niż rok wcześniej). W porównaniu z 2018 r. wskaźnik udziału osób do 30 r.ż. w szkoleniach wzrósł (o 0,5 p.p.). Z kolei, wskaźnik udziału osób niepełnosprawnych jest najniższy w okresie ostatnich 5 lat i wynosi 1,8%. Osoby długotrwale bezrobotne, które stanowią ponad połowę ogółu osób bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy rzadko uczestniczą w proponowanych przez urzędy pracy formach podnoszenia kwalifikacji zawodowych (udział w szkoleniach – 1,3%), podobnie jak osoby powyżej 50 r.ż. (udział w szkoleniach – 1,2%).

---

<sup>4</sup> Podnoszenie kwalifikacji zawodowych proponowane przez powiatowe urzędy pracy osobom bezrobotnym to np. szkolenia, staże i przygotowanie zawodowe dorosłych.



Tabela 26. Wskaźnik udziału wybranych grup bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w różnych formach podnoszenia kwalifikacji zawodowych, w latach 2015–2019\*

Grupy uczestników	2015			2016			2017			2018			2019		
	Zareje- strowani	Uczestnicy programu	%	Zareje- strowani	Uczestnicy programu	%	Zareje- strowani	Uczestnicy programu	%	Zareje- strowani	Uczestnicy programu	%	Zareje- strowani	Uczestnicy programu	%
Do 30 roku życia	498 912	32 909	6,6	405 323	24 086	5,9	318 045	22 519	7,0	263 887	17 220	6,5	233 570	16 539	7,0
	953 744	23 229	2,4	804 159	15 549	1,9	658 977	12 118	1,8	538 382	8 346	1,5	461 732	6 165	1,3
Bezrobotni uczestnicy szkoleń	450 676	7 749	1,7	397 595	6 453	1,6	337 107	5 106	1,5	272 500	4 133	1,5	244 195	3 067	1,2
	510 553	bd	bd	442 159	bd	bd	367 206	bd	bd	311 424	bd	bd	279 906	bd	bd
	384 141	bd	bd	315 460	bd	bd	248 989	bd	bd	206 831	bd	bd	178 899	bd	bd
	902 629	bd	bd	769 119	bd	bd	626 580	bd	bd	523 996	bd	bd	465 795	bd	bd
Bezrobotni uczestnicy stażu w wieku do 30 r.ż.	101 555	2 660	2,6	87 730	1 998	2,3	73 946	1 566	2,1	62 849	1 237	1,9	58 617	1 036	1,8
	498 912	135 709	27,2	405 323	106 774	26,3	318 045	83 832	26,3	263 887	76 791	29,0	233 570	57 669	24,6
	498 912	112	0,022	405 323	153	0,038	318 045	115	0,036	263 887	54	0,020	233 570	21	0,008
	953 744	71	0,007	804 159	66	0,008	658 977	47	0,007	538 382	16	0,003	461 732	10	0,002
Bezrobotni uczestnicy przygotowania zawodowego dorosłych	450 676	9	0,002	397 595	11	0,002	337 107	5	0,001	272 500	1	0,0003	244 195	2	0,0008
	510 553	bd	bd	442 159	bd	bd	367 206	bd	bd	311 424	bd	bd	279 906	bd	bd
	384 141	bd	bd	315 460	bd	bd	248 989	bd	bd	206 831	bd	bd	178 899	bd	bd
	902 629	bd	bd	769 119	bd	bd	626 580	bd	bd	523 996	bd	bd	465 795	bd	bd
niepełnosprawni	101 555	3	0,003	87 730	4	0,004	73 946	2	0,002	62 849	1	0,001	58 617	0	0

\* Na podstawie sprawozdań statystycznych MRPIPS-01 O rynku pracy, Załącznik nr 6.

**PODNIOSZENIE  
KWALIFIKACJI  
ZAWODOWYCH  
OSÓB  
W SZCZEGÓLNEJ  
SYTUACJI  
NA RYNKU  
PRACY**

## 10. UCZESTNICTWO W STUDIACH PODYPLOMO- WYCH, EGZAMINACH, WYKORZYSTANIE POŻYCZEK SZKOLENIO- WYCH

Przewidziane w ustawie o *promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* takie formy wsparcia podnoszenia kwalifikacji/ kompetencji, jak finansowanie studiów podyplomowych, egzaminów, pożyczek szkoleniowych i stypendiów na kontynuowanie nauki są w praktyce urzędów pracy stosowane bardzo rzadko.

W 2019 r. spośród ww. form najwięcej osób, podobnie jak rok wcześniej skorzystało ze **studiów podyplomowych** dofinansowanych z Funduszu Pracy. Rozpoczęło tę formę kształcenia 887 osób; oznacza to spadek o 149 osób, tj. o 14% w stosunku do 2018 r.

Ukończyło studia podyplomowe 925 osób (o 240 osoby, tj. o ok. 21% mniej niż rok wcześniej). W większości z tej formy wsparcia korzystały kobiety (84%).

Liczba osób, którym sfinansowano **koszty egzaminów lub uzyskania licencji, certyfikatów zawodowych** zmalała w porównaniu do roku 2018, a w porównaniu do danych z 2015 r. zmalała ponad 2-krotnie.

Liczba osób, które otrzymały **stypendium na kontynuowanie nauki**, w porównaniu z 2018 r. zmalała prawie 3-krotnie. Większość stypendystów stanowiły osoby podejmujące naukę w szkole ponadgimnazjalnej. Prawie 74% stanowiły kobiety.

**Tabela 27. Finansowanie kosztów egzaminów, pożyczki szkoleniowej, studiów podyplomowych, stypendium na kontynuowanie nauki, w latach 2015–2019**

Lp.	Wsparcie podnoszenia kwalifikacji	Liczba osób, które skorzystały ze wsparcia				
		2015	2016	2017	2018	2019
1.	Osoby, którym sfinansowano koszty <b>egzaminów lub uzyskania licencji certyfikatów zawodowych</b>	814	762	918	350	331
2.	Osoby, które ukończyły szkolenie sfinansowane z <b>pożyczki szkoleniowej</b>	7	3	2	3	0
3.	Osoby, które <b>rozpoczęły studia podyplomowe</b> dofinansowane z Funduszu Pracy	1 827	1 640	1 777	1 036	887
4.	Osoby, które <b>ukończyły studia podyplomowe</b> dofinansowane z Funduszu Pracy	1 180	1 666	1 239	1 165	925
5.	Bezrobotni, którzy otrzymali <b>stypendium na kontynuowanie nauki</b>	265	214	65	75	27

\*  
\* \*

## 11. WYKORZYSTANIE KRAJOWEGO FUNDUSZU SZKOLENIOWEGO – KFS

W 2019 r. ogółem ponad 30 tys. pracodawców (podmiotów) złożyło wniosek o przyznanie środków z KFS, a otrzymało je 23,2 tys. osób, tj. ok. 77,2% wnioskujących otrzymało wsparcie (w 2018 r. – 67% podmiotów). W porównaniu z rokiem poprzednim, wsparcie finansowe uzyskało o 8,8 tys. podmiotów więcej, prawdopodobnie z powodu większych zasobów finansowych przeznaczanych na KFS.

O wsparcie z KFS najczęściej wnioskowały mikroprzedsiębiorcy zatrudniający 1–9 osób (17 356 wniosków) i one najliczniej z tych środków skorzystały (13 033 podmiotów) – takie przedsiębiorstwa, zgodnie z zasadą KFS otrzymują wsparcie finansowe kształcenia ustawicznego pracodawcy i jego pracowników w kwocie 100% kosztów tego kształcenia.

Im większe przedsiębiorstwo, tym mniej licznie składane były wnioski i pozytywnie rozpatrywane. W porównaniu z rokiem 2018 wzrósł udział firm korzystających z KFS zatrudniających 10–49 osób – o 2 p.p., natomiast zmalał udział mikrofirm i bardzo dużych firm zatrudniających 250 i więcej osób – w obu przypadkach o 1 p.p.

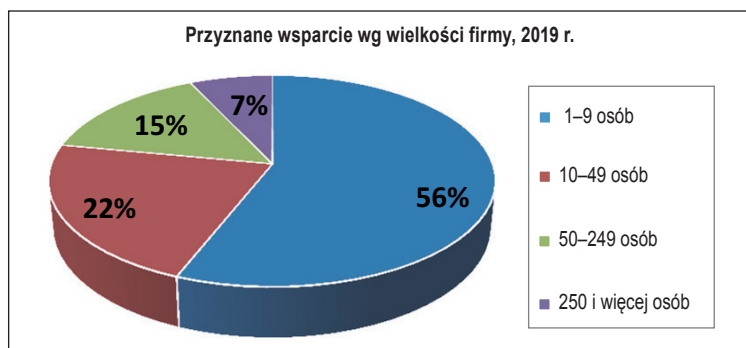


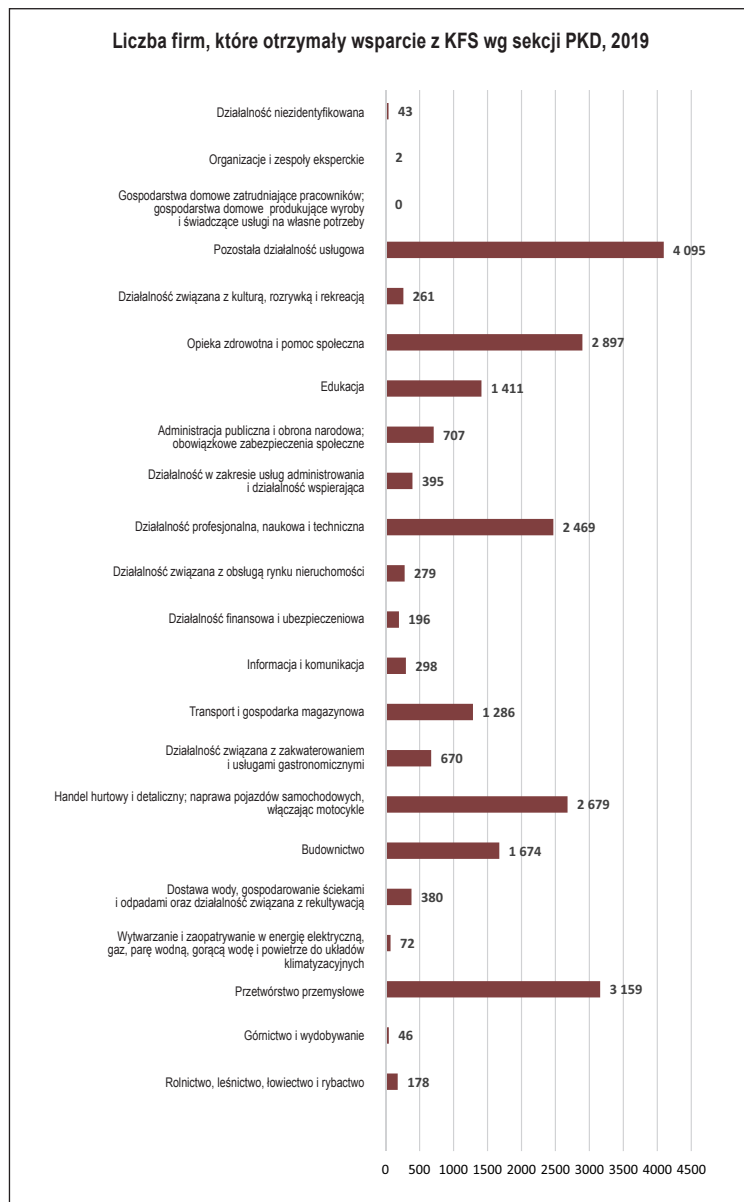
Tabela 28. Przyznane wsparcie środkami KFS wg wielkości firmy, porównanie 2018 r. i 2019 r. (w %)

L.p.	Wielkość firmy	2018 r.	2019 r.
1.	1–9 osób	57	56
2.	10–49 osób	20	22
3.	50–249 osób	15	15
4.	Powyżej 250 osób	8	7

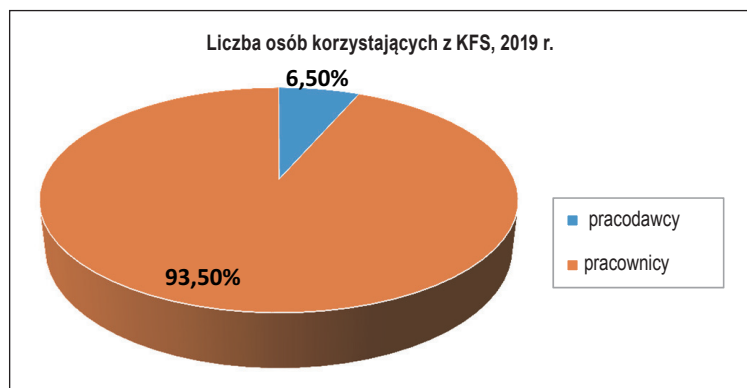
Podobnie jak w 2018 r. najczęściej otrzymali środki z KFS pracodawcy (podmioty) branż: *przetwórstwo przemysłowe* (13,6%), *opieka zdrowotna i pomoc społeczna* (ok. 12,5%), *handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle* (11,5%), *działalność profesjonalna, naukowa i techniczna* (10,6%), *budownictwo* (7,2%).

**WYKORZYSTANIE KRAJOWEGO FUNDUSZU SZKOLENIOWEGO – KFS**

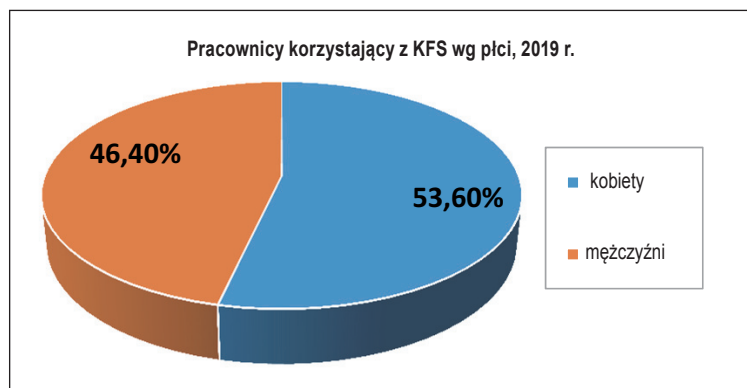
Na ten wynik wpływ miały także priorytety wydatkowania środków KFS, wśród których w roku 2019 było wsparcie zawodowego kształcenia ustawicznego w związku z zastosowaniem w firmach nowych technologii i narzędzi pracy.



Ze wsparcia KFS w 2019 r. skorzystało 108 355 osób (ponad 48 tys. osób więcej niż rok wcześniej), wśród których zdecydowanie dominowali pracownicy – stanowili oni 93,5% beneficjentów (o 0,5 p.p. więcej niż w 2018 r.).



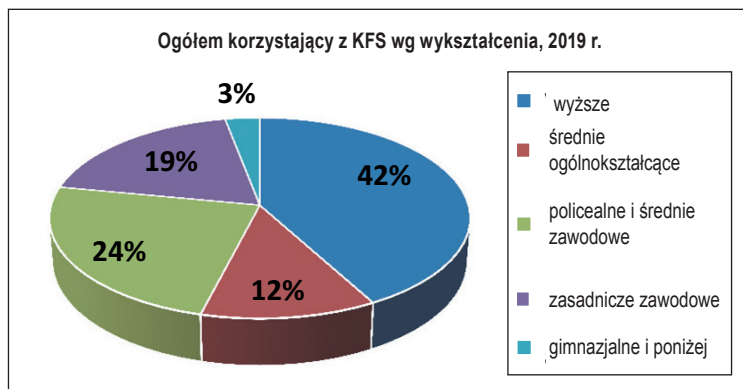
Nieco więcej kobiet niż mężczyzn skorzystało ze szkoleń finansowanych z KFS (podobnie, jak rok wcześniej).



W 2019 r., tak jak to miało miejsce rok wcześniej, najczęściej korzystały z dofinansowania kształcenia ustawicznego osoby z wyższym wykształceniem, które stanowiły 42% beneficjentów KFS, a najrzadziej – z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej – 3 790 osób (ponad 3% beneficjentów). W porównaniu z rokiem 2018 nastąpił nieznaczny spadek beneficjentów z grupy najlepiej wykształconych oraz z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym, kosztem udziału beneficjentów z wykształceniem średnim ogólnokształcącym i zasadniczym zawodowym (odpowiednio o 1 i 3 p.p. więcej). Osoby w wykształceniu najniższym korzystają z dofinansowania KFS na podobnym poziomie, jak rok wcześniej.

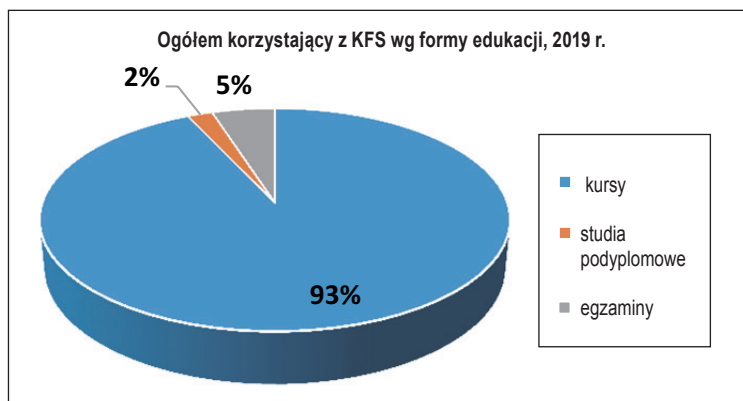
**WYKORZYSTANIE KRAJOWEGO FUNDUSZU SZKOLENIOWEGO – KFS**

**WYKORZYSTANIE KRAJOWEGO FUNDUSZU SZKOLENIOWEGO – KFS**

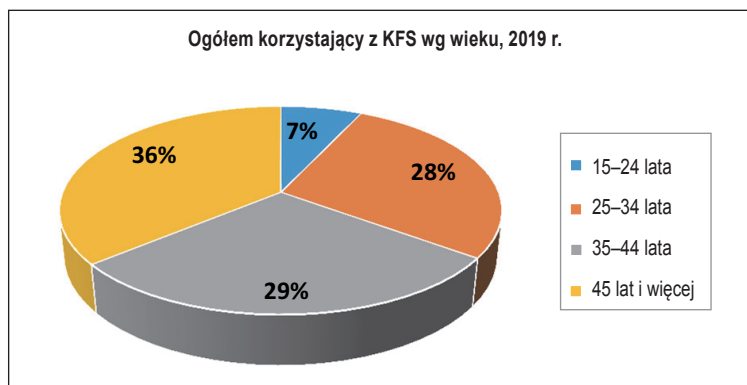


O przyznanie środków na badanie potrzeb szkoleniowych wystąpiły 3 podmioty, tak jak rok wcześniej.

W 2019 r. zdecydowanie dominowało dofinansowanie szkoleń kursowych (podobnie, jak w 2018 r.) – skorzystało z tej formy kształcenia 93% liczby osób objętych wsparciem (o 1 p.p. mniej niż rok wcześniej). Z dofinansowania studiów podyplomowych skorzystało ok. 2% beneficjentów (podobnie, jak rok wcześniej), zaś z opłacenia egzaminów ponad 5% beneficjentów (o 1 p.p. więcej niż rok wcześniej).



W 2019 r. zbadano przedziały wiekowe osób korzystających z działań finansowanych z KFS. Najliczniejszą grupę stanowiły osoby w wieku 45 lat i powyżej – ponad 36% (o 4 p.p. więcej niż w 2018 r.) oraz w wieku 25–34 (28%) i 35–44 lat (29%), mniej niż w 2018 r. – odpowiednio o 2 p.p. i 1 p.p.). W ramach środków KFS pracodawcy najrzadziej inwestują w osoby młode – ok. 7% (spadek o 1 p.p. w porównaniu z rokiem 2018).



W 2019 r. wydatkowano ze środków KFS na kształcenie ustawiczne ogółem 199,5 mln zł (o 97,5 mln więcej niż rok wcześniej). Ze wsparcia skorzystało 108 tys. osób (o 48 tys. więcej, niż rok wcześniej). Oznacza to, że przeciętnie na jednego uczestnika kształcenia ustawicznego wydatkowano ok. 1,8 tys. zł, nieznacznie więcej niż w 2018 r.

Największym zainteresowaniem cieszyły się obszary szkoleń: *opieka zdrowotna* – 16 tys. osób, *usługi transportowe, w tym kursy prawa jazdy* – 10,4 tys. osób, *rachunkowość, księgowość, bankowość, ubezpieczenia, analiza inwestycyjna* – 9,1 tys. osób, *technika i handel artykułami technicznymi (w tym: mechanika, metalurgia, energetyka, elektryka, elektronika, telekomunikacja, mierznictwo, naprawa i konserwacja pojazdów)* – 8,3 tys. osób, *usługi fryzjerskie, kosmetyczne* – 7 tys. osób, *sprzedaż, marketing, public relations, handel nieruchomościami* – 7 tys. osób.

Generalnie, w ciągu 6 lat funkcjonowania KFS można obserwować ogromny wzrost zainteresowania pracodawców środkami na dofinansowanie kształcenia ustawicznego. W 2014 r., kiedy wprowadzono KFS, przez pół roku wsparciem objęto 10,4 tys. osób; w 2015 r. – 77,7 tys. osób (priorytetem były wówczas osoby w wieku 45 lat i powyżej). W 2019 r. wsparciem objęto 108,3 tys. osób, czyli prawie 10-krotnie więcej osób niż w 2014 r.

Ze środków KFS korzystają przede wszystkim pracownicy, którzy średnio stanowią ponad 93% ogółu osób korzystających ze wsparcia.

**Tabela 29. Uczestnicy działań finansowanych ze środków KFS w latach 2014–2019**

Osoby objęte wsparciem KFS	2014*	2015*	2016	2017	2018	2019
Ogółem, w tym:	10 417	77 707	115 579	110 353	60 289	108 355
pracownicy	10 045	73 287	110 506	105 353	56 104	101 350
pracodawcy	372	4 420	5 073	5 000	4 185	7 005

\* pracodawcy i pracownicy w wieku 45+; zapisy ustawy o promocji zatrudnienia (...) wprowadzające KFS weszły w życie 27 maja 2014 r., tak więc dane z 2014 r. obejmują miesiące czerwiec–grudzień.

**WYKORZYSTANIE  
KRAJOWEGO  
FUNDUSZA  
SZKOLENIO-  
WEGO – KFS**

**WYKORZYSTANIE KRAJOWEGO FUNDUSZU SZKOLENIOWEGO – KFS**

W 2019 r. znacznie wzrósł odsetek pracodawców (podmiotów), którzy złożyli wnioski o przyznanie środków z KFS i je otrzymali (ponad 77% – w 2018 r. wynosił 66,5%).

**Tabela 30. Przyznane wsparcie środkami KFS pracodawcom (podmiotom) w latach 2014–2019 (kwota w tys.)**

	2014*	2015	2016	2017	2018	2019
<b>Kwota dofinansowania z KFS</b>	20 177,9	154 500,0	182 384,5	176 098,8	102 013,0	199 526,4
<b>Pracodawcy (podmioty), którzy złożyli wnioski o przyznanie środków</b>	1 716	15 247	30 390	27 487	21 673	30 026
<b>Pracodawcy (podmioty), którzy otrzymali środki</b>	1 433	12 236	17 926	18 715	14 432	23 197

\* Zapisy ustawy o promocji zatrudnienia (...) wprowadzające KFS weszły w życie 27 maja 2014 r., tak więc dane z 2014 r. obejmują miesiące czerwiec–grudzień.

Analizując dane dotyczące KFS pamiętać należy, że co roku zmieniają się zarówno priorytety wydatkowania środków, jak i wysokość tych środków.

\*  
\* \* \*



## 12. PODSUMOWANIE

1. Wraz z malejącą liczbą osób bezrobotnych spada także liczba osób kierowanych przez urzędy pracy na szkolenia, staże i inne formy nabywania kompetencji i kwalifikacji zawodowych.
2. Skuteczność szkoleń grupowych oraz „indywidualnych” jest obecnie podobna.
3. Ponad 1/4 uczestników szkoleń nabywała kwalifikacje z obszaru *Usługi transportowe (w tym kursy prawa jazdy)*. Kierowanie osób bezrobotnych na szkolenia z tego obszaru stanowi odpowiedź na potrzeby rynku pracy – branża transportowa wielokrotnie zgłaszała braki kadrowe.
4. Korzystnym zjawiskiem jest wzrost udziału w szkoleniach osób bezrobotnych do 30 r.ż., czyli będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy (dane – jedne z najwyższych w ciągu ostatnich 5 lat). Udział osób długotrwale bezrobotnych, którzy stanowią ponad połowę ogółu zarejestrowanych bezrobotnych jest najniższy na przestrzeni ostatnich 5 lat. Takie dane powinny nadać impuls do zintensyfikowania przez urzędy pracy wsparcia dla tych grup bezrobotnych.
5. Kategoria: *Inne obszary szkoleń* (inne niż wymienione 33 obszary) nadal pozostaje najliczniej reprezentowaną, co utrudnia dokonanie precyzyjnej analizy polityki szkoleniowej urzędów pracy.
6. Niekorzystnym zjawiskiem jest fakt, że staże podejmuje ok. 1/3 zarejestrowanych osób bezrobotnych do 25 r.ż., czyli znacznie mniej niż w 2018 r., ale w 2019 r. w urzędach pracy było zarejestrowanych o ok. 15 tys. mniej osób w tym wieku niż rok wcześniej.
7. Bony stażowe są rzadko stosowaną formą wsparcia, należy jednak pamiętać, że kierowane są one wyłącznie do grupy wiekowej do 30 r.ż.
8. Wskaźnik zatrudnienia osób bezrobotnych do 3 miesięcy po ukończeniu (lub w trakcie trwania) szkolenia na przestrzeni ostatnich 5 lat wzrastał i w 2019 r. wynosił 73%; dla staży był taki sam, jak w 2018 r. i wynosił 86%.
9. KFS zapewniający środki na dofinansowanie kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców od lat cieszy się ogromnym zainteresowaniem, zwłaszcza wśród mikroprzedsiębiorstw. Cel, aby szczególnie wspierać kształcenie ustawiczne w takich firmach, ze względu na ich słabszą aktywność na polu uczenia się przez całe życie, został spełniony.
10. Profil pracodawców korzystających z KFS oraz obszary finansowanych szkoleń mają ścisły związek z ustalonymi corocznie priorytetami wydatkowania tego funduszu. W 2019 r. najintensywniej wspierani byli pracodawcy (podmioty) branż: *przetwórstwo przemysłowe* (13,6%) oraz *opieka zdrowotna i pomoc społeczna* (ok. 12,5%). W analizowanym roku najwięcej beneficjentów ukończyło szkolenia z obszaru: *opieka zdrowotna* (16 tys. osób, czyli o 4,6 tys. osób więcej niż w 2018 r.), co wpisuje się w politykę wspierania tego ważnego społecznie sektora.

\* \* \*



